

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

05 Haziran 2013 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

05 Haziran 2013 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesabının görüşmeleri	1:23
Gayrimenkul Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	23:26

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:5
Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesabının görüşmeleri		1:23
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)		1:3
Öneri 1 (2011 Yılı)		3
Cevap		3
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)		3, 4:5
Kamer GENÇ	Tunceli	3:5
Kemalettin YILMAZ	Afyonkarahisar	4, 5
Alaattin YÜKSEL	İzmir	5
Bülent BELEN	Tekirdağ	5
İKİNCİ OTURUM		6:22
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)		6:7, 11, 18:20
Kamer GENÇ	Tunceli	6:7, 9:10, 10:13, 15:16
Hasan Fehmi KİNAY	Kütahya	7:8, 11
Turgay DEVELİ	Adana	8, 9, 10, 13:16
Ahmet YENİ	Samsun	8:9, 11, 16:17
Mehmet DOMAÇ	İstanbul	9:10, 12, 15
Tufan KÖSE	Çorum	9, 13
Mehmet AKYÜREK	Şanlıurfa	16, 19
Sayıştay Temsilcisi		17:18, 20
Süleyman PINARBAŞ (ÇAYKUR Genel Müdür Yardımcısı)		20

Öneri 2	20
Cevap	20
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)	20
Sayıştay Temsilcisi	20
Öneri 3	21
Cevap	21
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)	21
Öneri 4	21
Cevap	21
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)	21
Öneri 5	21
Cevap	21
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)	21
Sonuç (2011 Yılı)	22
İmdat SÜTLÜOĞLU (ÇAYKUR Genel Müdürü)	22
 ÜÇÜNCÜ OTURUM	 23:26
 Gayrimenkul Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri	 23:26
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	23:24
Öneri (2008 Yılı)	24
Cevap	24
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	24
Öneri (2010 Yılı)	24
Cevap	25
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	25
Öneri 1 (2011 Yılı)	25
Cevap	25
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	25
Öneri 4	25
Cevap	25
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	25
Sonuç (2011 Yılı)	25
Sayıştay Temsilcisi	25
Kasım DEMİREL (Gayrimenkul A.Ş. Genel Müdürü)	26

Açılma Saati: 10.31

Kapanma Saati: 14.33

BİRİNCİ OTURUM

05 Haziran 2013 Çarşamba

Açılma Saati: 10.31

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

_____0_____

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının, kamu kurumlarımızın ve basınımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşimini açıyorum.

Bugün gündemimizde sırasıyla, **Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğü'nün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesabının görüşmeleri** yer almaktadır.

Değerli üyeler, çalışmalarımıza Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011 yılına ait hesap ve işlemlerinin görüşmeleriyle başlıyoruz.

Bildiğiniz gibi, Doğu Karadeniz Bölgemizde yöre halkının geçim kaynağını oluşturan çay sektörü, ekonomik ve sosyal yönden çok önemli bir yere sahiptir. Doğu Karadeniz Bölgemizde yaklaşık 200 bin aile geçimini çaydan sağlamaktadır. Yöre halkının en önemli geçim kaynağı olan çayın yetiştirildiği alanlarda başka bir ürünün yetiştirilme şansının hemen hemen hiç olmaması, bölge insanı açısından çayın ne denli önemli olduğunu daha iyi ortaya koymaktadır.

ÇAYKUR, ülkemizde çay tarımını geliştirmek, çay kalitesini ıslah etmek, işlenmesini teknik esaslara göre yürütmek, iç ve dış pazar isteklerini karşılamak üzere kuru çay üretmek, ithal etmek ve ihraç etmek amacıyla Rize merkezli olarak 1971 yılında kurulmuş ve uzun yıllar tekel konumunda bu faaliyetlerini sürdürmüştür.

Bildiğiniz gibi, 1984 yılında çıkan Çay Kanunu ile ÇAYKUR'un bu sektördeki tekel konumu ortadan kalkmış ve özel sektör de bu alanda faaliyet göstermeye başlamıştır. Bölgede üretilen yaş çay ürününün yüzde 55-60'ının ÇAYKUR tarafından satın alınması, yurt içi kuru çay piyasasındaki pazar payının da yüzde 60 seviyesinde olması, ÇAYKUR'un yaş çay ekim ve üretiminde, alım ve satış fiyatlarının saptanmasında ve çay piyasasının düzenlenmesinde hâlen önemli bir rol oynamakta olduğunun bir göstergesidir.

Şimdi Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Çay İşletmeleri Genel Müdürü İmdat Sütüoğlu'na söz vereceğim. Öncesinde, toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri kendilerini tanıttılar)

Teşekkür ediyorum.

İmdat Bey, mikrofonunuzu açıyorum, lütfen sunumunuzu yapın.

Buyurun.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Sayın Başkan; değerli milletvekilleri, Sayıştay Başkanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Bakanlığımızın değerli mensupları; teşekkürümüzün 2011 yılına ait hesap ve işlemlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Alt Komisyonu tarafından hazırlanan raporun, Öneriler ve diğer bölümlerinin görüşülmesi öncesinde söz almış olmaktan dolayı teşekkürlerimi arz ediyor, şahsım ve teşekkülüm adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ÇAYKUR, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi, sermayesinin tamamı devlete ait, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir iktisadi devlet teşekkülü olup Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

ÇAYKUR, Türkiye'nin tarım politikasına uygun olarak çay tarımını geliştirmek, ekonomik gereklilik, kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda; sermaye birikimine yardım ederek yatırım kaynağı oluşturmak, serbest piyasa şartlarında en çok faydayı temin etmek, gerekli ham madde temini ile her türlü çay ürünü üretmek, pazarlamak, ithal ve ihraç etmek, iç ve dış pazarlarda teşekkülün

rekabet gücünü artırmaya yönelik olarak ilişkili ve yan ürünlerde gerek ve fayda görülen her türlü faaliyetlerde bulunmak amaçlarıyla teşkil edilmiştir.

Ülkemizde çay tarımı, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Rize, Artvin, Trabzon ve kısmen Giresun ve Ordu illerini kapsayan 758 bin dekar alan üzerinde yaklaşık 200 bin üretici tarafından yapılmaktadır.

Yıllık yaş çay alım rekoltemiz ÇAYKUR olarak 600-650 bin ton civarında olup sektör genelinde yaklaşık 1 milyon ila 1 milyon 200 bin ton arası yaş çay alınmaktadır. Üretilen kuru çayların toplamı 200-225 bin ton civarında olup, bunun 110-120 bin tonu teşekkülümüze aittir.

Teşekkülümüz, 46 Yaş Çay İşleme ve 1 Paketleme Fabrikası, 2 Pazarlama ve Üretim Bölge Müdürlüğü ve 7 Pazarlama Bölge Müdürlüğü, bunlara bağlı 170'in üzerinde bayi, Anatamir Fabrikası, Atatürk Çay ve Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsünden müteşkil olup, Türkiye'de çay sektörünün en büyüğü ve lider kuruluşudur.

Teşekkülümüzde 1 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla 1.415 memur, 2.668'i kadrolu, 7.178'i mevsimlik olmak üzere 9.846 işçi ve genel toplamda 11.261 memur-işçi personel bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu yıl mevsim şartları gereği bütün bölgelerde aynı anda hasat dönemine girileceği öngörüsünden hareketle 27 Nisan 2013 tarihinde yaş çay alımlarına başladık ve nisan ayında aldığımız yaş çayın ürün bedellerini de 13 Mayıs'ta üreticilerimize ödedik.

ÇAYKUR tarihinde ilk kez bu yıl, randevulu çay alım sistemine geçtik. Anket yoluyla üreticilerimizden görüş alarak başlattığımız; iş gücü, zaman, emek gibi pek çok maddi manevi kazanımları olan randevulu alım sistemi, fiilî olarak müşahade etme imkânı bulduğumuz yaş çay alım döneminde de üreticilerimizden büyük oranda kabul ve destek görmektedir.

Randevulu çay alım sisteminde, 5 dekara kadar çayı olan üreticilerimiz -ki bu üreticilerin yüzde 75'ini teşkil etmektedir- haftada bir gün, 5 ile 10 dekar arası çayı olan üreticilerimize haftada iki gün -bunlar da yüzde 20 oranındadır- 10 ile 15 dekar arası çayı olan üreticilerimiz haftada üç gün, 15 ile 20 dekar ve üzeri çayı olan üreticilerimiz haftada dört gün alım yerlerimize gelerek çaylarını satmaktalar.

Birinci sürgün döneminde 200 bin tonun üzerinde bir rekolte öngörmekteyiz. Şu anda 203 bin tondayız ve devam ediyor sürgün. ÇAYKUR olarak ürün bedeli ödemelerinde, geçtiğimiz yıl olduğu gibi mübaya'a ettiğimiz yaş çayların ürün bedelleri bir sonraki ay içerisinde üreticilerimizin hesaplarına aktarılacak ve bu uygulama bütün sürgün dönemlerinde aynı şekilde devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; çay sektörünün geleceğine yönelik yapısal proje çalışmalarımız ise geliştirilerek devam etmektedir. Bunlardan en önemlileri;

1) Yaş çay işleme kapasite artışı: Geçtiğimiz yıl yoğun çalışmalarımız sonrasında 6.750 ton/gün olan kapasitemiz 7.100 ton/gün kapasiteye ulaşmış, bu yıl da devam edecek çalışmalarımızla birlikte toplamda 7.450 ton/gün kapasiteye ulaşmış olacağız.

Buradaki amacımız, sürgün dönemleri itibarıyla yaş çay alım süresini kısaltarak daha kısa dönem içerisinde üretim yaparak kuru çay kalitemizi üst seviyelere çıkarmaktır. Yani yaş çayı kartlaşmadan kaliteliyen taze olarak işlemektir.

2) Yeşil çay üretimi: 2004 yılından itibaren üretimini gerçekleştirdiğimiz yeşil çay üretiminde yıllar içerisinde kapasite artışının yanı sıra ürün çeşitlemesine gidilmiş, önümüzdeki dönemlerde de piyasa tercihleri doğrultusunda üretim tesis sayımızı artırarak daha geniş pazarlara ulaşmayı hedeflemekteyiz.

3) Soğuk çay üretimi: Bilindiği üzere son yıllarda soğuk olarak da tüketilmeye başlanan çay, yükselen pazar payı ile cazibe merkezi oluşturmaktadır. Bu durum sektör içi üretici firmalar tarafından da dikkatle izlenmektedir. Hızlı büyümenin ve gelişmenin yaşandığı soğuk çay sektöründe ÇAYKUR olarak önceden yer almak adına başlattığımız soğuk çay üretim çalışmalarımızı tamamlamış durumdayız. Soğuk çay reklamlarımız yarın itibarıyla başlayacak. Şu anda gerekli sevkiyatlar yapılmıştır. Fiilen hayata geçirmiş bulunmaktayız.

4) Organik çay üretiminin yaygınlaştırılması: 2007 yılında organik ürün kontrol ve sertifikasyon ihalesi ile başladığımız organik çay üretim projesinde, 2009 yılında 100 ton kapasiteli Hemşin Organik Çay Fabrikası işletmeye açılmış ve 3.556 dekar alanda üretim yapılabilen önemli bir sektör oluşturulmuştur.

2011 yılı sonu itibarıyla ise önceki alanlara ilave olarak Pazar, Sabuncular ve Fındıklı bölgelerimizde 13.086 dekar alanda Organik Çay Üretim Sözleşmesi gerçekleştirilmiştir. 2013 yılında ise Muratlı, Ardeşen, Ambarlık, Güneysu-Ulucami, Kalecik Çay Fabrikalarına bağlı muhtelif bölgelerde 78.602 dekar çaylık alanda organik tarıma geçiş çalışması başlatılmıştır.

ÇAYKUR olarak nihai hedefimiz, çaylık alanların tamamını organik tarıma dönüştürmek, böylece organik ürün avantajımızı yurt içinde ve özellikle yurt dışında kullanarak rekabet gücümüzü artırmak, ayrıca tüketicilerimizin sağlığına ve bölgemizin doğal bitki dokusuna ve toprak yapısına olumlu katkılar sağlamaktır.

5) Yeni paketleme fabrikası: Mülkiyeti ÇAYKUR'a ait olan 100. Yıl Paketleme Fabrikası, geçtiğimiz yıl Bakanlar Kurulu kararıyla sağlık kampüsü tesisleri için Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'ne devredilmiştir.

İyidere bölgesinde ÇAYSAN'dan alınan arazi üzerine kurulacak olan yeni fabrikamızın proje ihale çalışmaları tamamlanmış olup birkaç ay içinde fiilen inşaat çalışmalarına başlanacaktır. Fabrikamızda modern ve teknolojik üretimin yanı sıra sosyal alanlar, turistik gezi alanları, alışveriş yapma merkezleri gibi birçok yeni hizmetler verilecektir. Yeni fabrikamızı 2015 yılında devreye almayı planlıyoruz.

6) Çay tarım alanlarının yeniden belirlenmesi: Geçtiğimiz aylarda yayımlanan Bakanlar Kurulu kararında zikredildiği gibi çay tarım alanlarının belirlenmesi ve ruhsatlandırma işlemlerinde yetki Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız ile birlikte ÇAYKUR'a verildi. Bu kararname, üç yıl süreyle Artvin, Giresun, Trabzon ve Rize illerindeki çay plantasyonlarında uygulanacaktır. Mevcut ruhsatlar geçerli olacak, ruhsatsız alanlar için vatandaşlarımızın müracaatları doğrultusunda tespitlerimiz yapılacak ve bu alanları ruhsata bağlayıp vatandaşlarımızın çok önemli bir sıkıntısını da bu şekilde gidermiş olacağız. Hem reel bir şekilde plantasyon alanlarını da tespit etmiş olacağız.

7) Çay Kanunu ve ÇAYKUR ana statü çalışmaları: 1984 yılında çıkarılan 3092 sayılı Çay Kanunu'nun zaman içerisinde çay sektörünün ihtiyaçlarına cevap veremediği ve ilave düzenlemelerin elzem olduğu, sivil toplum ve meslek kuruluşları ile özellikle çay sektörü aktörleri tarafından sürekli dile getirilmekteydi. ÇAYKUR, çay sektörünün lider ve belirleyici kuruluşu olması nedeniyle, oluşan beklentilere cevaben, kanun çalışmalarını organize ederek Bakanlığımıza kadar taşımıştır. Yani bu konuda bir kanun taslağı Bakanlığa taşınmıştır. Sektörü disipline edeceğine inandığımız nihai kararı beklemekteyiz.

Teşekkülümüzün ana statüsü de tıpkı Çay Kanunu gibi zaman içerisinde, sektörel ihtiyaçlara ve alternatif uygulamalara müsait olmadığından gerekli görülen değişiklik yapılmış, son şekli geçtiğimiz günlerde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamı nihayetlendirirken, fikir ve önerilerinizin müspet katkılar sağlayacağı inancıyla, görüşmelerin teşekkülümüz ve memleketimiz için hayırlı olması temennilerimle, saygılarımı sunuyorum.

(Oturma Başkanlığına Ahmet Yeni geçti)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdüre teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, şimdi kurumla ilgili önerilerin görüşmelerine geçiyoruz.

2011 yılına ait beş öneri bulunmaktadır. 1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1- Kurumun son yıllarda oluşan dönem zararlılığının azaltılabilmesi için; alım, üretim, stok, satış, istihdam ve finansman yönetiminde maliyet azaltıcı ve kârlılığı artırıcı tedbirlerin alınması,

BAŞKAN – Buyurun.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Teşekkülün üretim girdi ödemeleri, faaliyetlerinin yoğun olduğu mayıs-kasım döneminde gerçekleşmektedir. Buna karşın, teşekkülün satışlarından elde edilen gelirler ise yılın tamamına yayılmaktadır. Bu nedenle; gelir-gider dengesinin kurulması için kampanya dönemlerinde finansman ihtiyacı duyulmaktadır. Finansman dengesinin yabancı kaynak kullanım suretiyle sağlanması üretimin sürekliliği nedeniyle zaruret arz etmektedir. Finansman yönetiminde maliyet azaltıcı ve kârlılığı artırıcı tedbirler alınmasına devam edilecektir.

Yıllık faaliyet dönemlerinde meydana gelen olumsuzlukların önüne geçilmesi için, stokların azaltılması ve stok üzerindeki maliyet baskısının dengelenmesi, pazara sürekli yeni ve iyileştirilmiş ürünler çıkarılmasının yanında satış artırıcı ve perakende noktalarda satış teşvik edici uygulamalar yapılmak suretiyle, iç ve dış piyasa gereklerine göre hareket edilerek maliyetleri azaltıcı ve kârlılığı artırıcı çalışmalar yapılmaktadır.

BAŞKAN – Söz isteyen üyelerimiz düğmeye basabilirler.

Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli üyeler; maalesef ÇAYKUR çok basiretsiz bir şekilde yönetilmekte. ÇAYKUR'da çalışan yani daha doğrusu ÇAYKUR kanalıyla birtakım insanlar haksız kazanç elde etmektedir. Şöyle bir misal vereyim: Şimdi, bazı doğu ve

güneydoğudaki yerlerimizde, orada, işte, PKK'nın silahına dayanarak elektrik parasını ödemeyen birtakım yöneticiler, onlar, tabii, ödemeyenlere de vasıta oluyordu... Maalesef Rize'de de, önce Mesut Yılmaz sonra Tayyip Erdoğan'ın gücüne dayanarak bu kurumun sağlıklı çalışmamasını sağlayan birtakım unsurlar var. Bir defa konuşmanızda diyorsunuz ki... Efendim, 1 Mayıs 2013 tarihi itibarıyla 7.178 geçici işçi aldınız. Bu sezon ne zaman başlıyor, çay alımları? Mayısta başlıyor. Niye bu sene, 19-20 Nisanda sırf grevi kırmak için tuttunuz bu kadar geçici işçiyi aldınız. Bu size mi düşüyordu? Yani orada -işçilerin istediği- aşağı yukarı bir 10 milyon liralık bir işçilere zam isteniyordu. Siz onu kırmak için 7.178 geçici işçiyi tam bir ay önce göreve başlattınız ve kurumu 25 milyon zarara uğrattınız.

Şimdi, ayrıca da görüyoruz, birtakım yerler kiraya verilmiş, ta Mesut Yılmaz zamanında verilmiş, 97'de. Bugüne kadar kiralar alınmadığı gibi bunlar bu kiralari vermediklerinden dolayı -iflas etmiş, mahkemelere gitmiş- 25-30 trilyon liralık, kurumun alacağı var.

Ayrıca siz ÇAYKUR olarak bayilere yüzde kaç para veriyorsunuz? Yüzde 33'ler nispetinde kâr hissesi veriyorsunuz. Bu hangi kurumda görülmüştür? Hadi yüzde 10, yüzde 15 olabilir ama yüzde 33'lere varan kâr payı nasıl veriyorsunuz? Bu sizin Sayıştay niye bu konulara hiç temas etmiyor. Bu bayilere yüzde kaç kârla bayilik veriliyor, bu bayilerin kâr nispetleri kaçtır, niye bunları söylemiyorsunuz? Taklit çaylardan kurumun uğratıldığı zarar nedir, niye yazmıyorsunuz raporlarınızda? Bu bayilere bu kadar mal veriyorsunuz da hiç mi bir bayi sizin paranızın üzerine yatmadı? Sayıştay size soruyorum: Niye bunları yazmıyorsunuz raporlara? Dolayısıyla yani arkadaşlar, böyle bir denetim yapmanın da bir anlamı yok. Yani biz burada Türkiye Büyük Millet Medisi adına denetim yaparken dürüst bir denetim yapalım. Hakikaten bir suistimal var mıdır, yok mudur? Bayilere verilmiş. Şimdi, bir sürü kâr payı veriliyor. Ayrıca da ihraç kaydıyla çay alanlar var, bunları işleyip ihraç etmeyenler var. Bununla ilgili yani raporlar hep çok kapalı. Ne yapıldığı belli değil, bizim bir bilgimiz yok. Yani gördüğüm kadarıyla ÇAYKUR maalesef çok keyfi işletiliyor.

Efendim, 3.073 tane işçi 5620 sayılı Kanun'la kadroya alınıyor. Ama bu arkadaşlarımız dört ay çalışıyor, on iki ay maaş alıyor. Yani yazık günah arkadaşlar. Yani şimdi, tamam ben işçilerin hakkının yenmesini istemiyorum. Yani işçilere para verdim de yani Rize'deki işçiyi siz sekiz ay oturtup da tam maaş, 4 bin, 5 bin lira ayda para verirken öte tarafta iş bulamayan aç insanlarımız var. Açlıktan... Yani her gün üniversite mezunu geliyor, o kadar ağlıyor ki. Yani adam "Açım." diyor. "Beyefendi, iş bulamıyorum, açım." diyor üniversite mezunu. Şimdi, yani bu kadar keyfi bir kurum olamaz.

O bakımdan, ben evvela Sayın Başkan, bu da tabii sağlıklı yönetilmediği için, geçmiş, bu kurumun, bir defa, alacağını tahsil etmeyen yöneticileri hakkında suç duyurusunda bulunmamız lazım. Ayrıca da, bu yönetim hakkında, sırf grevi kırmak için 19-20 Nisan cumartesi ve pazar olmasına rağmen 7 bin küsur geçici işçiyi, mevsimlik işçiyi işe başlattığı için kurumu zarara uğratmıştır ve derhâl bunların görevden alınıp hakkında suç duyurusunda bulunulmasını teklif ediyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, bu işçileri hangi maksatla bu tarihte aldınız? Sorulan soruları dinlediniz.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Sayın Genel Müdür, buyurun, Kamer Bey'in sorularını cevaplayın.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Şimdi, Sayın Genç'in iddiaları maalesef bir mesnede dayanmıyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Nelere?

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Şimdi, "bazı kişiler haksız kazanç sağlamakta..." Kim sağlıyor?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu bayilere yüzde kaç kâr veriyorsunuz?

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Cevap vereceğim, müsaade edin.

BAŞKAN – Kamer Bey, Sayın Genel Müdürüm; karşılıklı konuşmuyoruz. Siz sorulan sorulara cevap verin.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Ben cevap veriyorum.

BAŞKAN – Peki.

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Bir bürokrat terbiyesi içerisinde cevap vermeniz lazım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Öyle yani. Ben milletvekiliyim, haddini bileceksin.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Herkes haddini bilecek. Ben de eski milletvekiliyim, eski bakanım...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Milletvekili olabilirsin...

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – ...ben de Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi yaptım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bürokrat masasında oturuyorsun. Bana doğru cevap vereceksin.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Herkes herkese saygılı olmak zorunda.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben saygı içindeyim.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Kimse bürokratlara hakaret edemez.

KAMER GENÇ (Tunceli) – O zaman böyle tartışarak da konuşmayalım.

KEMALETİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Bakan bile olabilirsiniz...

ALAATTİN YÜKSEL (İzmir) – Eski milletvekili olmasaydınız...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; sorular soruldu...

ALAATTİN YÜKSEL (İzmir) – Kanınıza dokunuyorsa olmayın yani.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Hayır, kanıma dokunmuyor. Kimsenin kimseye saygısızlık yapmaya hakkı yok.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Ne biçim iş bu ya. “Kanıma dokunuyor.” diyorsun, bir de böyle ukala ukala milletvekillerine karşı konuşuyorsun.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Lütfen herkes saygılı konuşsun.

BÜLENT BELEN (Tekirdağ) – Sen bize saygılı konuş.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, toplantıya beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 10.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.59

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ (Bilecik)

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Evet, şimdi toplantımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz. 1 no.lu öneri okutulmuş, cevap verilmiş, milletvekili arkadaşlarımızın soruları vardı.

İmdat Bey, lütfen soruları not aldığınız şekliyle cevaplandırınız. Sorular sırasında eğer teknik çalışmayı gerektirecek, hazırlık yapmayı gerektirecek bir husus varsa da bilahare Komisyon tutanaklarının tarafınıza iletilmesinden itibaren on beş gün içinde sorulara yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun, mikrofonunuz açık.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kurumun kimseye haksız kazanç sağladığı yoktur, böyle bir durum söz konusu değildir. Çay, iklim şartlarına göre, hava sıcaklığına göre nisan ayında da başlayabilir, mayıs ayında da başlayabilir. Bu sene havalar sıcak gittiği için biraz erken başlamıştır. Onun için de mevsimlik işçiler nisan ayının sonlarında alınmıştır.

KAMER GENÇ (Tunceli) – 19 Nisan-20 Nisan cumartesi, pazar.

BAŞKAN – Kamer Bey, müsaade buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir dakika... Soru soruyoruz.

BAŞKAN – Bir dakika... Soruyu sordunuz, cevabını versin, sonra...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yanlış cevap veriyor.

BAŞKAN – Bir dakika... Bakın, mikrofonunuz açık...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne demek istiyorsun? Konuşmayalım mı?

BAŞKAN – Mikrofonunuz açık değil.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Yanlış bilgi veriyor.

BAŞKAN – Bir dakika... Mikrofonunuz açık değil, kayıtlara girmiyor. Genel Müdüre söz verdim. Cevabını versin, sonra size söz vereceğim.

İmdat Bey, devam edin.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Bahsedilen tarihlerde çay vardır. Hafta sonu da çay gelmektedir. Dolayısıyla cumartesi, pazar günü de işçiler çalışmak durumundadır. Bu işçiler mevsim başladığı için, çay geldiği için alınmışlardır ve işe de zamanında başlatılmışlardır.

Grev olayı ayrı bir olaydır. İki olayı birbirine karıştırmamak gerekir. Tabii ki biz üretime girmeyi ve 207 bin aileyi mağdur etmemeyi hedefledik. Yaklaşık 1 milyon insanın, ÇAYKUR'un greve girmesi hâlinde çok büyük bir mağduriyet yaşayacağı belliydi. Çayının yarısını hiç satamayacaktı, yarısını da özel sektör firmalarına çok ucuz fiyatlarla satmak zorunda kalacaktı. Dolayısıyla biz, vatandaşın lehine bir politika izledik.

Kiraya verilmiş, para alınmamış deniz bölgesi, sanıyorum serbest bölgeden bahsediliyor. Serbest bölgeye tahsis edilen bölgeyle ilgili kira alacaklarının tahsili için her türlü hukuki yol sonuna kadar kullanılmıştır. Yani bu paralardan vazgeçilmiş değildir ama tahsil edilememiştir. Etmemek ayrı şeydir, edememek ayrı şeydir. İlgili şirketin iflası istenmiştir. Her türlü hukuki yol denenmiştir. Şu anda da biz bu serbest bölgeyi geri aldık. 9 dönümünü serbest bölgeye bıraktık, gerisini ÇAYKUR olarak geri aldık. Şu anda depolarımızı onarıyoruz, bir kısmını da hizmete aldık, geri kalanını da ÇAYKUR'un hizmetinde kullanacağız bundan sonra.

Bayilere yüzde 33 oranında bir kâr filan verildiği yok. Bu çok afaki bir iddia.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kaçla kaç arası veriyorsunuz?

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Bayilerin ortalama aldıkları kâr yüzde 4-5 gibi çok düşük rakamlardır. Yani ÇAYKUR'un satış fiyatıyla vatandaşın aldığı fiyat arasındaki farkın bayiler tarafından alındığını düşünmek çok yanlıştır. Burada bayi kârı var, burada market kârı var, diğer şeylerin kârları var, diğer masraflar var. Bayilerin bu manada ciddi bir, bahsedildiği gibi yüksek bir kârları yoktur.

Hiçbir bayinin bizim paramızın üzerine yatması, ödememesi söz konusu olamaz. Çünkü biz teminat karşılığında bayilerimize mal vermekteyiz, banka teminatı karşılığında; bayinin bizim sattığımız çayın parasını geri ödememesi, vermemesi gibi bir durum söz konusu değildir.

İhraç kaydıyla da kimseye ÇAYKUR olarak çay vermiyoruz. Böyle bir durum yok.

Daimî işçilerin 3.500 işçinin kadro alması ve on iki ay çalışması bir kanunla olmuştur. ÇAYKUR'un kanuna karşı direnecek hâli yok. Yasanın gereğini yapmıştır ÇAYKUR ve yasa gereği bu işçileri on iki ay çalıştırmaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kamer Bey, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Evet, söylenen bilgilerin hiçbirisi tatmin edici değil. Bir defa şimdiye kadar, nisan ayında mevsimlik işçilerin alındığı vaki değil. Söylesin, hangi ayda şimdiye kadar alınmış? 19 ve 20 Nisan cumartesi ve pazara geliyor. O sırada sendika grev kararını alıyor ve sendikanın istediği 10 milyon liralık ücret zammını ödememek için bir ay önceden, hem de cumartesi, pazar, 7 bin küsur geçici işçiyi işe başlatıyor. Şimdiye kadar da vaki değil. Nisan ayında da çay mevsimi başlamıyor. Uygulamalar ortada.

Şimdi, doğruyu söylemedikten sonra bir bürokrat buraya oturduktan sonra, ben bunun verdiği bilgilere nereden güveneyim? Nasıl o zaman bu bilgilere biz güveneceğiz, burada söylenenlerin doğru olduğuna? Doğru söylemiyor.

İkincisi, bakın, arkadaşlar, 1997'den serbest bölgelerden kiraya verilen bir gayrimenkul için biriken 26 milyon -daha devamı da var- on iki sene takibat yapılmamış. Ufak tefek formalite icabı bir takibat yapılmış. Sonra da tahsili imkânı kalmamış, şirket kendisini iflas etmiş, bilmem şeylere gitmiş, devletin parası ortada kalmış. Peki, bunun bir sorumlusu yok mu?

Yine burada bir ay işçilere, yani 7 bin tane işçiyi erken işe başlatmadan 25 milyon lira devletin bir zararı oluyor. Burada bu bürokratin sorumluluğu yok mu?

Ayrıca da bayilik kârını -işte Sayıştay söylesin- niye raporuna yazmıyor? Yani bize gelen şeylerde bayiiye yüzde kaç kârla komisyonda mal veriliyor? Bize gelen bilgiler yanlışsa o zaman Sayıştay niye bunları incelemiyor?

BAŞKAN – Soralım. Sayıştay bayilik kârını yazmak durumunda mıdır?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Herhâlde yani.

BAŞKAN – Musa Bey, bir not alın da size soruyor. Yani niye bayilik kârını yazmıyorsunuz, ticari faaliyet yapan bir kuruluşun bayilik kârı ticari sırlar niteliğinde midir, değil midir?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kârlı çalışabilmesi nasıl olacak? Bayilik kârı düşük olursa şirket kâr edecek. Bu sene 75 milyon lira ÇAYKUR zarar etmiş. Nereden kaynaklanıyor? Bankalara 26 milyon lira faiz ödemiş. Bunların hepsi giderleri artırıcı şeyler.

BAŞKAN – Evet.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir de taklit çaylardan bahsediyorsunuz. "Taklit çaylardan müessese zarara uğratılıyor." diyorsunuz. Ama ne kadar taklit çay yapılmış, ne kadar satmış, kim satmış, bunlarla ilgili bir soruşturma yapılmış mı, yapılmamış mı, bunların hiçbirisi açık söylenmiyor. Bunları böyle bir satırla şey edip geçmekle bir denetim raporu düzenlemek anlamına gelmez.

BAŞKAN – Hasan Bey, buyurun.

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, ÇAYKUR'umuzun başta yönetim kurulu başkanı eski Bakanımız İmdat Sütlüoğlu Bey ve değerli mesai arkadaşları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ÇAYKUR Alt Komisyon üyesi olarak Rize'ye yapmış olduğumuz ziyarette, tabii bu biraz evvel ÇAYKUR'u zarara uğratan unsurlarla ilgili çok daha kapsamlı birtakım değerlendirmeler yapılabilmisti. Orada, başta Değerli Bakanımız, gerçekten konuya hâkim bir yönetici olarak ÇAYKUR'la ilgili temelde yapısal sorunların göz ardı edilerek bugünle ilgili birtakım değerlendirmelerin yüzeysel olarak yapılmasının anlam açısından çok fazla sağlıklı olmadığına da dikkat çekmiştim. Ben buna katılıyorum.

ÇAYKUR, gerçekten Rize ve bölgesinde bugüne kadar bir işletme olarak, geçmişte yüzde 85 pazar payına, hatta yüzde 95 pazar payına hâkimken bugün nispeten diğer özel sektörün de araya girmesiyle birlikte yüzde 50 civarında hâlâ pazar yükünü üzerinde taşıyan, oradaki maliyetler açısından, işçi maliyetlerini özellikle üzerinde taşıyan bir kuruluşumuz. Mali bünyesiyle ilgili çalışmaları bir taraftan analiz ederken yani oluşan zararlar ilgili konuları analiz ederken bir taraftan yapmaya çalıştıkları, ÇAYKUR'un ortaya koyduğu performans, özellikle çay kalitesinde özel sektörle rekabet edebilecek kalite ve çeşitliliğe ulaşma yönünde. Yani ÇAYKUR, geçmişte belki de pek dikkat edilmeyen gerek kapasite artırımında taze çay işlemini öngören çalışmalarıyla, diğer taraftan organik çaydan tutun yeşil çaya kadar farklı unsurlarla ürün gamını çeşitlendirerek piyasada ayrıca rekabet etmek zorunda olan bir kuruluş. Haksız rekabete uğruyor, çok sayıda “merdiven altı” diyebileceğimiz çay işletmesi var. Bunların maliyet yapılarıyla ÇAYKUR'un maliyet yapıları elbette ki birbiriyle mukayese edilebilecek durumda değil. Diğer taraftan serbest piyasa şartları içerisinde bunlarla rekabet etmek zorunda.

Şimdi, bununla ilgili, Sayın Genel Müdürümüz, bizlere alt komisyon çalışmaları esnasında sunduğu çalışmaları Komisyonumuzla paylaşırsa, kalite artırımı, maliyet azaltıcı, gelir artırıcı birtakım almış oldukları önlemler hakkında Komisyonumuza bilgi aktarırsa bence çok sağlıklı bir imkânı değerlendirmiş oluruz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Turgay Bey, buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkan, benim de iki tane sorum olacak.

Kamer Bey'in sorduğu soruyu ben şu şekilde değiştirerek sormak istiyorum. Galiba bir şey oldu. Tahsilatta ÇAYKUR'un çıkış fiyatıyla vatandaşın o ürünü aldığı fiyat arasındaki marj yüzde kaç? Bayi kârı, toptancı kârı, nakliye aracı kârı, bütün olarak soruyorum. ÇAYKUR'dan çıkan malın fiyatıyla vatandaşın o ürünü aldığı fiyat arasındaki fark ne kadar? Yani oradan gerçeği bulabiliriz, rakamı bulabiliriz.

İkincisi, yine Kamer Bey'in sorusunu biraz açmak için aynı zamanda, kanuni olarak, hukuki olarak ÇAYKUR'un malı verip parasını tahsil edemediği için akamete uğramış, kanuni takibe düşmüş alacağı var mıdır piyasadan?

Üçüncü sorum da şu: Geçen yılki alt komisyona ben gittiğimde orada tartışmıştık ve buraya üst komisyona taşımıştık. ÇAYKUR'un başında iki tane temel bela var. Bir tanesi kaçak çay, yurt dışından, özellikle gümrüklerden başka isimler adı altında yurda sokulan ve burada pazarlanan ürünler var. Çok büyük yolsuzluklar var. Neredeyse bir partide onlarca milyon liralık malların yurda giriş yaptığı, gümrük kapılarından başka ürün adı altında girdiği polis kayıtlarında var. Gümrük Bakanlığının takibinde var. Bildiğim kadarıyla ÇAYKUR da bunları takip ediyordu ama burada bu konuyla ilgili önerilerde, diğer raporlarda herhangi bir tespitte rastlamadım. Yanılıyor olabilirim. Varsa lütfen söyleyin.

İkincisi de -sayın milletvekili de söyledi- tezgâh altı çay üreticileri hem halkı aldatıyorlar yurt içinde kaçak çaylarla, kalitesiz çaylarla, ikinci tekrar üretilen çaylarla hem de ÇAYKUR'u zarara uğrattıyorlar. ÇAYKUR'un yurt içinde ve gümrük kapılarında belki de bu kadar zarar etmesinin, sermayesinin eksilmesinin, bu kadar büyük zararlara uğramasının nedenlerinden birisi olan bunlara karşı ne gibi hukuki işlemler, cezai işlemler ya da fiilî takipler yapıyor, onları da anlatırlarsa seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli üyeler, değerli bürokratlar; Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2011 yılına ait raporu görüşüyoruz.

Bu rapor Sayıştay üyeleri tarafından sürekli bir denetim sonucunda hazırlanıyor ve genel kurulları var, üst kuruldan da öneri olarak gelmesi gerekenler bu kitapçığa rapor ediliyor. Bu, tabii böyle bir çalışma sonucu oluşan bir rapor. Raporların nasıl hazırlanacağına Sayıştay zaten kendisi karar veriyor. Biz, belgesi, bilgisi, net rakamları elimizde olmayan, bilgi ve belgesi olmayan soruları yöneltirsek sayın yöneticilere tabii burada sıkıntı oluşuyor.

Değerli üyeler, bu işin tabii bir Karadeniz milletvekili olarak sosyal boyutunun olduğunu da söylemek istiyorum. Teşekkürün 1.415 memur ve 2.668 de kadroya alınan işçisi var. Bu işçilerin kadroya alınması esnasında, Mediste Genel Kurulda tüm milletvekilleri, iktidar-muhalefet kimler varsa hep beraber karar verildi. Buna karşı çıkan o gün olmadı orada ve büyük bir sosyal mesele burada halledilmiş oldu. Bunların zaten bir kısmı üç beş ay, kısa süreli çalışma içerisindeydi. Tabii, şunu anlamakta zorlanıyorum: Sosyal boyutu olan bu meselenin tabii Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olan Sayın Genç tarafından tenkit edilmesini anlamış değilim. 7.178

işçi işe alınmış, zamanlaması çay sezonu erken başladığı için ifade ediliyor. Bu işe alınmasından memnun kalması gereken partimiz, parti, maalesef bunu da tenkit ediyor.

Değerli arkadaşlar, burada gerçekten bir hata, yolsuzluk, bir şey varsa bunun üzerine hep beraber gidelim, sonuna kadar gidelim ama bazı bilgi ve belgeye dayanmayan suçlamalarla ilgi sonuçta milletvekilleri, KİT Komisyonu üyeleri bilgi ve belgesi, dayanağı kesin olmayan işlere girdiğinde bunun bir hukuki boyutu da başlıyor ondan sonra maalesef. Buradaki milletvekili arkadaşlarımız da zora düşüyor. Bilgi, belgeye dayalı, sonuna kadar hep beraber arkasında duralım, gidelim, soralım. Burada iktidar-muhalefet ayrımı yok. Biz KİT'leri denetliyoruz. Yıllarca da denetlenmiş. On bir yıldır aşağı yukarı biz de burada bu denetimi yapıyoruz. Bilgi, belge getirin, biz burada sonuna kadar gitmiyorsak o zaman soralım ve hemen varsa savcılığa ihbarda bulunalım, yani hukuki süreci başlatalım. Burada bir mani yok. Ama tüm arkadaşlarımızı bilgi, belgesiz suçlarsak işin içinden çıkamayız. Sosyal boyutu itibarıyla da bir Karadeniz milletvekili olarak bu 7.178 işçinin işe alınması, keşke daha fazla alınabilse, keşke daha çok çay üretebilse, para kazansa da Karadeniz'deki işsizlik meselesini halletsek diye düşünüyorum.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Karadeniz'e ait bir mesele değil.

AHMET YENİ (Samsun) – Tüm Türkiye değil, yani bizim Karadeniz bölgesi, öteki taraf da başka. ÇAYKUR Karadeniz'de olduğu için söylüyorum. Ben o gün başka bir şey daha söyledim. Tüm milletvekilleri bana itiraz ettiler. Keşke daha bir kendi ayakları üzerinde durabilse o kurum ama maalesef duramıyor.

Teşekkür ederim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sayın Başkanım, ben bir eksik soru sordum.

BAŞKAN – Mehmet Bey'de söz hakkı.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Mehmet Bey buyursun.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ahmet Bey de değindi, çok yönlü bir kuruluş burası. Bu çok yönlü kuruluşu değerlendirirken tüm yönleriyle bakmamız lazım. Önce üretici açısından bakmamız lazım. Bu üreticiye sağlanan katkı açısından bakmamız gerekiyor ve bunlar kaç kişidirler, o alana ne kadar girdi sağlanıyor; bir bu yönüyle bakmamız lazım. 200 bin kişi olduğu ifade ediliyor. Tabii bu global bir rakam. Yaklaşık da 1 milyar lira civarında bir yaş çay alımı var. Yaklaşık tabii biraz, 900 falan da olabilir, 930 civarında. O alandan ciddi ölçüde çiftçiler yararlanıyorlar. Böyle baktığımızda yaygın bir alanda bir çalışmadan bahsediyoruz, bir ekonomik değerden bahsediyoruz. Birincisi bu.

İkincisi çok önemli bir unsur. ÇAYKUR, piyasada bir dengeleme unsuru. Yani ÇAYKUR piyasada dengeleme unsuru çünkü ÇAYKUR olmazsa, bu alımlar ÇAYKUR vasıtasıyla düzenlenmezse, o alanda çalışanlar çok iyi bilirler ki özel teşebbüs bunun yarısından daha az fiyata çay alıyor; hatta ödemeleri çok daha uzun süreklere yayıyor. Yani altı aylara, sekiz aylara yayan özel teşebbüsler var. Kaldı ki sadece para olarak da ödemiyo, bir kısmını ise özel teşebbüs, onları kuru çay hâline geldikten sonra üreticiye veriyor, yani para ödemedi, takas yöntemiyle de ödeme yapıyor. Dolayısıyla bir piyasayı dengeleme unsuru olduğunu ve piyasayı düzenleme kuruluşu olduğunu da görmemiz lazım. Yani bugün ÇAYKUR'a bu yönleriyle bakmak gerekiyor.

Ayrıca bir istihdam alanı. Şimdi şöyle bakalım: Bu kadar büyük bir istihdam Karadeniz'in tüm illerinde yok. Yani sadece bir kuruluşta yok. Karadeniz'in tüm illerinde sadece bir kuruluşta yok bu kadar büyük bir istihdam alanı.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Rize'nin ayrıcalığı ne Hocam?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Çayın orada yetişmesi. Yani başka bir ayrıcalığı olamaz. Çayın orada yetişmesi. Yani çay Adana'da yetişseydi Adana'nın ne ayrıcalığı var diyecektik.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Çok inandırıcı konuştunuz.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani böyle bakacaktık olaya. Çayın orada yetişiyor olması, iklimin ona müsait olması, toprağın ona... O detayı hepiniz biliyorsunuz da işi ben daha teknik boyutuyla anlattığım için siyasi boyutuna çok fazla değinmiyorum.

Şimdi, bu istihdamda şöyle bir şey var. Bunu biz ortaya çıkardık ve hepimiz birlikte oy verdik. Bu şekilde yaklaşık 200 bin kişiyi istihdam ettik bu yasayla.

BAŞKAN – Aynı şey Zonguldak için de geçerli Mehmet Bey. Şimdi Zonguldak'ta da...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, evet. 200 bin kişi Türkiye çapında bu yasayla istihdam edildi.

KAMER GENÇ (Tunceli) – 3.073 kişiye kadro verildi.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, bu burada ama.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anladım da yani...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, bu burada. Şimdi anlatıyorum. Bu burada. Yani bu ÇAYKUR, özel bir alan ÇAYKUR değil, genel olarak böyle bir istihdam alanı doğdu. Şimdi, burada ÇAYKUR' da 3.600 kişinin istihdamı ÇAYKUR' a yaklaşık 40 ile 50 milyon lira arasında bir yük getiriyor. Şimdi, ayrıca ÇAYKUR' a biz yeterli sermayeyi de aktaramadığımız için yaklaşık...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hazineside bir sorun mu var?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Yani işte bu hazinedeki sorunu da alt komisyonda tartıştık. ÇAYKUR' a yeterince para da aktaramadığımız için o kredi kullanıyor. Yaklaşık 25 milyon lirası da krediden ortaya çıkıyor. Yani bugün baktığımızda ÇAYKUR 75 milyon lira zarar ediyorsa bu zarar iki büyük kalemden oluşuyor zaten. Bir, kredi faizleri, bir de istihdam ettiğimiz işçilere ödediğimiz paralar.

TURGAY DEVELİ (Adana) – İşçilerin canı sağ olsun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Herkesin canı sağ olsun. Çay içerek de keyifli canı sağ olsun herkesin.

Dolayısıyla biz alt komisyon olarak olaylara böyle baktık. Bir de bayi kârı meselesi var burada. Ben eczacıyım. Bakın, size söyleyeyim. Ben eczacıyım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Beni ilgilendirmez senin eczacı olmam.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hayır, ben size bir örnek vereceğim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Örnek falan verme. Geçen gün örnek verdiğim zaman hemen...

BAŞKAN – Mehmet Bey, Komisyonumuza konuşun.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Komisyona konuşuyorum zaten.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Yani alınganlık göstermesin kimse.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Ben özel bir şahsa konuşmuyorum.

AHMET YENİ (Samsun) – Eczacıların başkanlığını da yapmıştın galiba.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet.

Fabrikadan çıkan ilacın fiyatıyla vatandaşa verilen ilacın fiyatı arasındaki farka lütfen bakın. Dikkatinizi buraya çekmek istiyorum. Fabrikadan çıkan herhangi bir ürünün fiyatıyla bayide satılan herhangi bir ürünün fiyatına bakın. Karşımda Adanalı olduğu için, Adana' da üretilen herhangi bir tarım ürününün İstanbul' da vatandaşa manavdan satışı arasındaki fiyat farkına bir bakarsak bu işi çok daha net olarak görme imkânımız olabilir diye söylemek istiyorum. Yani kişiye özel bir şey söylemiyorum. Sadece piyasaya özgü bir şey söylüyorum. Dolayısıyla ÇAYKUR' a baktığımızda geçmişte çok sıkıntıları olmuş. Bu sıkıntılar davalara da neden olmuş. Daha sonra o davaların bir kısmı sonuçlanmış ve daha sonra kiraya verilen yerler de geri alınmış. Ancak bu kiraya verilirken verilme amacı da çok önemli bir amaç ama o amaç gerçekleşmedi.

BAŞKAN – Mehmet Bey, biz o konuyu önceki toplantılarımızda konuştuk, tartıştık.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bitirdik onu. Bitirdik, bitirdik.

BAŞKAN – Saatlerce konuşuldu ve amaçlar da konuşuldu.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Yani yöreye vereceği katkı amacı da konuşuldu ve gündemden çıkarttık.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Bitirdik onu.

BAŞKAN – Komisyon olarak karar aldık o konuda.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Evet, bitirdik, onu bitirdik. Yani onu tartıştık, yıllar yılı gündeme gelmişti, tartıştık ve bitirdik. Dolayısıyla tekrar geri giderek, geri hesapları açarak burada bir denetim yapma şansımız yoktur diye düşünüyorum ben. ÇAYKUR' u geliştirmemiz lazım. ÇAYKUR' a daha fazla istihdam yaratmak, daha fazla satış yaratmak, daha fazla ürün çeşitlendirmesi yaratmak için çaba harcamamız lazım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, biz burada bazı gerçekleri dile getiriyoruz. Bunları sanki işçi dostuymuş gibi bir tavır içine girerek, sanki sosyal konularda bizden daha duyarlıymış gibi bir hava içine girerek bizi itham edecek kimse olmaması lazım.

Şimdi, biz diyoruz ki -bakın, sordum, söyleyin Genel Müdür evvela- cumartesi ve pazar 7 bin geçici işçi, şimdiye kadar ÇAYKUR tarihinde nisan ayında göreve alınmış mı, alınmamış mı? Bu soruma bir cevap versin, ondan sonra ben konuşayım.

BAŞKAN – İdarenin takdir yetkisine nasıl gireceğiz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne ise canım takdir yetkisi bir cevap versin.

BAŞKAN – Yani Genel Müdür diyor...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, yetki onda.

BAŞKAN – Bakın, Kamer Bey, üçüncüye soruyorsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen bana cevap verme. Diyorum ki...

BAŞKAN – Ben vermiyorum da üçüncüye soruyorsunuz. Genel Müdür de cevabını verdi. Dedi ki: “Çay sezonu erken başladığı için bu yıl iklimden dolayı...”

KAMER GENÇ (Tunceli) – Var mı şimdiye kadar, bir emsali var mı diyorum. Herhangi bir emsali var mı diyorum ya.

BAŞKAN – Soru: Var mı emsali?

Buyurun.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Var.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hangi seneler?

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – İzin verirseniz sayayım. 19/4/1950, 9/4/1951, 24/4/1957, 24/4/1958, 15/4/1962, 27/4/1964, 14/4/1966...

BAŞKAN – Tamam, kâfi bu kadar, saymanıza gerek yok. Demek ki var.

AHMET YENİ (Samsun) – Bugüne gel, bugüne.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Son yılları söyleyeyim: 24/4/1973, 16/4/1975, 18/4/1977, 25/4/1983, 25/4/2008.

BAŞKAN – Demek ki varmış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ama buradan...

BAŞKAN – Varmış. Ne oldu şimdi? Varmış.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bir dakika...

Buradaki olay daha başka bir olay.

BAŞKAN – Ya sordunuz, cevabı varmış Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anladım da ben de yorumluyorum işte canım.

BAŞKAN – Yorumla. Ne diyeceksiniz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Müdahale etme bundan sonra.

BAŞKAN – Bakalım ne diyeceksin, ben de merak ettim şimdi.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, burada sendika bir grev kararı alıyor. Sendikanın grev kararını kırmak için... Bakın, işçilerin zaten kurumun elinde 2.600 tane işçi var. Mevsimlik işçi dışında...

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Yani siz diyorsunuz ki: ”Grev kararını kırmak için yaptı bunu.”

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tabii.

HASAN FEHMİ KİNAY (Kütahya) – Onu soralım madem.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben de sordum zaten. Yani cumartesi ve pazar, bakın, 19 Nisan Cumartesi günü 7.183 tane geçici işçi alıyor. O sırada zaten 2.600 tane devamlı işçi var kurumda. Sırf o şeyi kırmak için bir ay fazla alıyor. Ben işçilerin fazla çalışmasına karşı değilim ve burada sırf grevde istenen, yani işçi sendikasının istediği 10 milyon liralık ücret farkını ödememek için 25 milyon liralık fazla ücret ödeniyor. İşte kayıtlar burada. Zaten kendisi de inkâr etmiyor.

İkincisi, efendim, bu komisyonun 26-30 milyon liralık devlet alacağını affetme yetkisi var mıdır? Bunun hakkında görev yapmayan yöneticiler hakkında niye işlem yapmıyorsunuz? Ben bunları tabii ki devamlı soracağım.

BAŞKAN – Bana mı soruyorsun bunu? Cevap vereyim mi?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ver, sonra ver, ben şimdi konuşmamı bitireyim, ondan sonra ver.

BAŞKAN – Bitir de vereyim o zaman.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Sayıştaya soruyoruz: Bayilik kârı. Elbette ki bu çaydan eğer hakikaten 200 bin çiftçi ailesi yararlansa başımızın üstüne. Biz istiyoruz ki çiftçi ailesine ne kadar fazla katkıda bulunursanız biz ondan memnun oluruz. Ama burada yararlanan siyasi güç kullanılmak suretiyle, buradaki birtakım siyasilerin yönetimde güçlü olması nedeniyle vatandaşın cebine

değil, araçların cebine gidiyor. İşte geçmişte sizin bir milletvekiliniz ihraç kaydıyla çayı almıştı, götürdü, getirmede, soruşturmaları yapıldı, hep kapatıldı bunlar. Dolayısıyla mesela nakliyeler yapılıyor. Hangi usullerle nakliyeler yapılıyor, hangi nakliye usulleriyle kimlere veriliyor? Bunlar tabii sağlıklı incelenmiyor. 10 milyon liraya yakın nakliye ücretleri ödeniyor birilerine. İşte bunlara tabii sağlıklı bir denetim de olmadığı için deniliyor ki mesela şimdi, burada mademki bir şirketin veyahut da buradaki üretim kârlılık durumunun artırılması için bu kârlılık durumunun artırılmasına tesir eden unsurlar nedir? Nakliye unsuru, bayilik kârları. Yani fabrika çayı kaçta satıyor -arkadaşımız da söyledi- piyasada bu kaçta satılıyor, ondan sonra bu kaçak çayların girmesi engellenebiliyor mu, bu yönetimin elinde. Ayrıca taklit çaylar niye önlenemiyor? İşte bunların hepsi gerçekten de... Şimdi, 5620 sayılı Kanun çıkmış, ne yapmışlar? 3.073 tane işçiye kadro vermişler ama şimdi bu işçiler sekiz ay oturuyor, o sekiz ay orada oturup da buna aylık vereceğinize o işçilerden devlet dairelerinin başka kurumlarında yararlanılabilir. Peki, siz orada yani 3.073 işçiyi sekiz ay oturarak ücret vermek hak ve adalet midir yani? Eğer bu sosyalse ben böyle... Ama bizim öteki tarafta insanlar işte bakın açlıktan ölüyor. Üç gündür benim memleketimde elektriği kesmişler. Niye? Efendim, elektrik dağıtımını alan şirketin işçilerini hep...

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Senin memleketinin işi ilgilendirmez.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Efendim?

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Senin memleketindeki iş sonra, başka alana giriyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Anladım da işte orada işçilerin görevine son vermişler, dört gündür elektrik yok. Vatandaş şey ediyor.

Yani burada önemli olan, her kim siyasette güçlü olursa, kendi çevresini zengin etme yerine, kendi çevresindeki insanlara yedirme yerine doğru hareket etmesi lazım. Adaletli olması lazım.

BAŞKAN – Ya bu lafları söylemeyin. Elinizde bilginiz, belgeniz varsa söyleyin, takip edelim. Kim siyasette çevresini zengin ediyor?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ediyoruz dedik ya.

BAŞKAN – Ya bırak Allah aşkına ya. Varsa isim söyle, şirket söyle, soruşturma açalım. Yapma böyle şimdi. Kim etrafındakini zengin ediyor ya? Buradaki arkadaşlar, kimi zengin ettiniz arkadaşlar ya? Var mı böyle bir şey?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya şimdi sen lafı anlıyorsun da...

BAŞKAN – Anlamıyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne dediğimi anlıyorsun da başka tarafa çekiyorsun.

BAŞKAN – Anlamıyorum ya. Bırak Allah aşkına, imalarda bulunma.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Komisyondan isterseniz bırakalım gidelim.

BAŞKAN – Bırakın canım, Allah Allah. Çok mu lazım sanki!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen de sorunu sorduysan gidelim, boş ver canım.

BAŞKAN – Hayret bir şey ya!

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayret bir şey senin davranışın.

BAŞKAN – Senin davranışın.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen çok keyfi yönetiyorsun.

BAŞKAN – Hiç alakası yok.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Biraz dürüst ol ya, dürüst ol!

BAŞKAN – Dürüstlüğü senden öğrenecek değilim Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Öğrenmen lazım çünkü çok keyfi yönetiyorsun.

BAŞKAN – Alakası yok, alakası yok. Senden öğrenecek değilim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – O zayı olan paralarda senin günahın var.

BAŞKAN – Hiç, hiç... Hiç şey yapma, hiç zayı olan falan yok. Burada her şey kamuoyunun, bak...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Burada yolsuzlukları kollayan sensin, bu yolsuzlukları örtbas eden sensin, bu milletin günahı senin üzerinde kalacak.

BAŞKAN – Bu şimdi, arkadaşlar, bunlar... Bir dakika Kamer Bey, bu son söylediğiniz iki söz kayıtlara girmiştir, “yolsuzlukları koruduğumu”, bir de ne dediniz?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ne yapacaksın? Ne dediğimi anladın.

BAŞKAN – Dava açacağım, ne yapacağım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Git...

BAŞKAN – Sen herkese dava açarken iyi de.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya, zaten Tayyip bir 50 milyar açıyor, bir 20 milyar açıyor...

BAŞKAN – Tamam, bir de ben açayım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – ...Fatma Şahin 100 milyar açıyor, Sadık 30 milyar açıyor...

BAŞKAN – Tamam, bir de ben açayım, ne güzel.

Arkadaşlar, Kamer Bey’den tazminat kazanırsam hepinize o parayla yemek ısmarlayacağım, şimdi den taahhüt ediyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Tamam canım, aç ya, aç.

(“Büryan kebab” sesi)

BAŞKAN – Ne, büryan kebab mı? Tamam.

Şimdi, arkadaşlar, öncelikle şunu ifade edeyim: Burada kimseyi koruduğumuz, kolladığımız falan yok. Elinizde bilginiz, belgeniz varsa; bir, Komisyonumuz takipçisi olur. Tatmin olmadınız mı? Cumhuriyet savcılığına gidin elinizde şey varsa. Sizi tutan yok. Hiç bu noktada sağa sola çekistirmeyin lafı.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ya, söylediğimiz şeyi kabul etmiyorsunuz.

BAŞKAN - Elinizde bilginiz, belgeniz varsa cumhuriyet savcılığına gidin.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Daha nasıl bilgi, belge? İşte, ortada; 7 bin işçiyi bir ay erken işe başlattınız.

BAŞKAN – Allah, Allah... Neyse, bu iş...

Tufan Bey, buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, grev anayasal bir hak arkadaşlar. Biz işçilerin bir ay erken maaş almasından mutlu oluruz -geçici işçilerin- yani bu konuda bir sıkıntı yok ama hani bir Nasrettin Hoca fıkrası var: “‘Tuvalette sakız çiğnemek caiz midir? ‘Vallahi, bir sakıncası yok ama yanlış anlaşılabilir.’” diye.

Bu dönemde, grevin başlayacağı tarihten bir gün önce işçilerin telefonlarına SMS atarak geçici işçileri işe davet etmek pek uygun düşmemiş, çok uygun olmamış ki Genel Müdürün verdiği tarihler hep 25’i, 26’sı. Herhâlde 20’sinde, 19’unda çağrılmış zannediyorum. Yani kamuoyunda bu çok yanlış anlaşıldı, doğru da bulunmadı çünkü anayasal bir hak dedim, işçilerin, çalışanların haklarını koruduğu bir silah. Grev kırılcılığı için yapılmış diye düşünüyoruz.

Şimdi, ÇAYKUR bütün Rize’yi finanse ediyor. O gün altı komisyonda da konuştuk, 1 milyon kişi denildi, 200 bin kişi denildi, 500 bin kişi denildi. Rakamı bilemiyoruz tabii, önemli değil. ÇAYKUR’a bakış açımızı, ben buradaki bütün arkadaşlarımdan özellikle rica ediyorum, şekerde de bakalım. Şimdi, şekerin tonunun 1.000 dolar mı, 1.400 dolar mı, 1.100 dolar mı olduğunu tartıştık, “Falan ülkede, filan ülkede, bizim ülkemizde pahalı, şekerini özelleştirelim.” filan dedik. E, çay da pahalı kardeşim ve zarar ediyor ÇAYKUR sürekli. Yani ben bunu olumluyorum, sosyal bir yönü gerçekleştiriyor ÇAYKUR işin esasında gerek Rize’de gerek civar Karadeniz’de. E, şeker de aynı şey, tütün de şeydi.

Urfa Milletvekili buraya. Bitlis’te tütünden sonra ne oldu Bitlis’in tütün üreticileri? Niye orada o hassasiyeti göstermedik? Yani benim isteğim, buradaki arkadaşlarımız, şeker geldiğinde de –Şeker Kanunu- Mecliste de bu hassasiyeti gösterebilirler.

Tabii, ben Sayın Genel Müdürden şunu beklerdim: Yani ÇAYKUR’un bir zararı var. Bu zarar, biraz kronikleşmiş bir zarar herhâlde ama her ne kadar kronikleşmiş de olsa bu zararı azaltmak, yıllara yaygın olarak “Yılda bu kadar azaltacağız, önümüzdeki yıl şunu yapacağız.” diyerek, yani ilave yatırımlarla, teknolojik yatırımlarla, işçilerle ilgili işte yapılacak muamelelerle bunun programını, projesini anlatmasını isterdim. Öyle bir program herhâlde duymadık biz. Biraz geç kaldım, benden evvel anlattıysa bilmiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Bu sorumu ÇAYKUR’a da Sayıştaya da soruyorum, Sayın Genel Müdür de cevaplarsa memnun olurum.

ÇAYKUR’la ÇAYKUR Rizespor arasında bir illiyet bağı var mı? Oraya ÇAYKUR’dan para aktarımı var mı? Şu ya da bu şekilde sermaye aktarımı -sponsorluk olarak, reklam olarak veya buna benzer- veya herhangi bir illiyet bağı var mı? Varsa bunun bu yıllık rakamını ben rica ediyorum.

Şimdi, bu tabii sosyal sorumluluk. Tabii, varsa çok fazla söyleyecek bir şeyimiz yok ama haksız bir rekabetle karşı karşıya kaldığımız için aynı şekilde. Türkiye’de Süper Lig, AKP lige dönüştü. Başbakanın memleketinin takımı, Başbakanın ilçesinin takımı, Başbakanın belediyesinin takımı, Sayın Bülent Arınç’ın memleketinin takımı, işte Sayın Abdullah Gül’ün memleketinin 2 tane takımı. Süper Lig, AKP lige dönüştü yani bir sosyal sorumluluk, haksızlık burada da kendini gösteriyor çünkü sayın bakanların ve bu gibi kurumların çok ciddi olarak burada, bu şehirlere kaynak aktarımında bulunduklarını biliyoruz. Ben Rize’yle ilgili spesifik olarak bu rakamları istiyorum.

Şimdi, ikincisi, bizim Komisyonunda, KİT Komisyonunda -Sayın Başkanın söylediklerine ben katılmıyorum- burada bilgi, belge, hukuk, bazen hak getire oluyor. Kendisinin de önerisiyle, kendisinin de desteğiyle, buradaki, KİT Komisyonundaki arkadaşlarımızın hepsinin desteğiyle, örneğin TEDAŞ’ta Teftiş Kuruluna, Sayıştaya yazı yazdık, araştırmalar yapıldı özelleştirme ihaleleriyle ilgili olarak. Sizlerin bu konudaki katkısı şüphesiz çok büyük çünkü istemeseniz olmazdı. Biz ne kadar takip edersek edelim, sonuçta çoğunluk olduğu için arkasında durmanız gerekiyordu ama iş öyle bir noktaya geldi, dayandı ki belgeler gizleniyor artık.

Sayın Başkana ben yazı yazdım, KİT Komisyonu olarak buradan TEDAŞ’a yazı yazdık “Verin şu Teftiş Kurulu raporlarını.” dedik. Bize TEDAŞ’ın Genel Müdürü -çok yani ben şey kullanmak istemiyorum- “Biz bu yazıyı Bakanın bizzat yazılı talimatıyla Bakanlığa gönderdik.” dedi. Bakana yazdım, Bakan da dedi ki: “Maliye Bakanlığına sor.” Meclise yazdım, Meclis dedi ki: “Başbakana sor.” Hani burada belgeler, bilgiler açıktı, tartışıyorduk her şeyi?

200 milyon liralık, Teftiş Kurulu, Sayıştay yolsuzluk tespit etmiş. Bunları alacağız ki ya siyasi olarak bunları gündeme getireceğiz ya da cumhuriyet savcılığına başvuracağız. Yani ben isterdim ki Sayın Başkan, KİT Komisyonu Başkanı olarak, TEDAŞ’tan bize o yazı geldiğinde -ayın 13’ünde görüşeceğiz çünkü burada- “Senin elindeki belgeleri, herkesin bildiği belgeleri, Sayıştayın, Teftiş Kurulunun, herkesin bildiği bilgileri sen nasıl bizden gizliyorsun?” diyerek o belgeleri temin edip bize verdirmen gerekiyordu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bitti mi?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Daha bitmedi.

Şimdi, buradan AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarıma bir şey söylemek istiyorum arkadaşlar. Son yedi sekiz günden bu yana, hani çeşitli şehirlerde, çeşitli eylemler yapılıyor ya, Sayın Başbakan da çıktı dedi ki: “Muhatabımız kim, onunla konuşalım.”

Bakın, muhatabınız burada biziz, Rize’de Rize’nin çay işçileri. Sendikayı, grevi kırmak için aldığınız o grevden sonraki, grevi kıran işçilerin çocukları. TEDAŞ özelleştirilirken evlerinde üç ay elektrik sayaçlarını okutmayıp onları özel sektöre devrettikten sonra milyonlarca, yüz milyonlarca liralık paranın mağduru olan ve bu, hazineye girmediği için hizmet alamayan, yoksullaştırılan 10 milyon taşeron işçisinin çocukları, 10 milyon emeklinin, geçim zorluğu çeken emeklinin çocukları.

Bakın, on yıldan bu yana iktidardasınız. Bu Komisyonunda işte 3 dönem milletvekilliği yapan arkadaşlarımız bunu iftiharla, gururla söylüyorlar. Eğer on yıldan bu yana her Komisyon toplantısı böyleyse, bu şekilde, burada “Biz yaptık oldu.” mantığıyla devam ediyorsa, işte biriken bu negatif enerji.

Rize, Sayın Başbakanın memleketi. Elbette bal tutan parmağını yalıyor. “Sosyal sorumluluk” deniyor, işte “oradaki işçiler” deniyor, “çay” deniyor, “ÇAYKUR” deniyor, “Rizespor” deniyor, bir şekilde veriliyor. E, peki, geri kalan Türkiye’nin coğrafyası ne olacak?

Ben geçen alt komisyonunda da söyledim, ÇUKOBİRLİK tüm Çukurova bölgesinde, güneydoğuda 15 bin kişinin çalıştığı kurumdu, mısırdan pamuğa kadar, yüz binlerce çiftçinin, milyonlarca ailenin geçim kaynağıydı. Dağıtıldı. Niye? Hani sosyal sorumluluk vardı? Türkiye’nin bütün birlikleri dağıtıldı, bir tek ÇAYKUR kaldı.

Bakın, Sayın Komisyon üyeleri -burada Adanalı milletvekili yok ama- Çukurova’da buğday üreticisi tohumunu ekti, ilacını attı, suyunu attı, gübresini attı, bir yıl altı ay bekledi, buğdayı da biçti, daha taban fiyat yok. Tefecinin elinde, bankaların elinde. Siz bu fiyatı açıklamadığınız için, orada yüz binlerce çiftçi tefecinin elinde kan kaybediyor.

İşte, biriken bu negatif enerji bugün karşımıza toplumsal olaylar olarak çıkıyor. Herkes kendi tuttuğu işi, Kamer Abi kendi memleketini, ben Adana’yı, siz Rize’yi korumaya çalıştıkça bu gerilim artıyor ve gerilim... Bu ülkede AK PARTİ’nin şöyle bir şeyi var: Bürokratlar -Sayın Genel Müdür için söylemiyorum özel olarak- kendini milletvekilliklerinden, zaman zaman bakanlardan çok daha güçlü hissediyor. Bu güç Sayın Başbakandan kaynaklanıyor. Şimdi, güçlü olduğunu düşününce haklı olduğunu da zannediyor insanlar. Hâlbuki haklı olan güçlü değildir. Şimdi, siz burada güçlüsünüz ama haksız olduğunuz o kadar çok konu var ki. Dinleyin bizi. Bizim buradaki sorularımız...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Boş ver... Gel.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Abi, şimdi anlatalım bunları.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Nasıl olsa hep boş.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Olur mu? Yani dinlesinler.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Hem anlatıyorsunuz hem “Boş verin.” diyorsunuz, sizi de anlamak mümkün değil.

BAŞKAN – Yani Kamer Bey, sabırla Turgay Bey’i dinliyoruz, şurada kendi arkadaşınıza tahammül gösteremiyorsunuz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben tahammül gösteriyorum. Ya, zaten engel... Yani burada söylenen sözler havada kalıyor.

BAŞKAN – Bakın, biz farklı partiden arkadaşlar olarak dinliyoruz, kendi arkadaşınıza tahammül edemiyorsunuz ya.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Arkadaşımız çok doğru şeyler söylüyor ama bu doğru söyledikleri...

BAŞKAN – Kendi arkadaşınıza tahammül edemiyorsunuz, yapmayın Allah aşkına ya.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Hatta, bir şey söylediğimiz zaman, çoğunlukla bir şeyi şey ediyorsunuz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Neyse...

BAŞKAN – Tüm arkadaşlarımız dinliyorlar

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, sen kendine çekidüzen ver. Senin yönetime ihtiyacın var. Senin bana akıl verecek gücün yok.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Arkadaşlar, tamam, ben sözümü bitirdim. Sorularıma...

BAŞKAN – Kamer Bey, sen veremezsin.

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Tahammülü önce kendiniz içselleştirin, bize lütfen söylemeyin, ortaya söyleyin.

BAŞKAN – Kendi arkadaşına tahammül edemiyor...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben, Kamer Bey’in çok anlayışlı, düzgün bir insan olduğunu biliyorum, sizlere de bir lafım yok, hiçbir itirazım yok.

BAŞKAN – Tahammül...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Ben, neyse konuşmamı keseyim ama bu sorularıma sözlü olarak cevap verilmezse bile yazılı olarak mutlaka cevap verilmesini istiyorum. Sizin de bu konuda...

BAŞKAN – Açıklama bekliyorsunuz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yok, açıklama beklemiyorum, yaptığınız ortada nasıl olsa.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Her şey ortada.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Her şey ortada zaten, açıklama beklemiyorum.

BAŞKAN – Turgay Bey, şu sorunun cevabını vereyim, siz sonra çıkacaksınız yine çıkın.

Değerli arkadaşlar, Turgay Bey’in TEDAŞ’la ilgili olarak söylediği husus, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın hiçbir tanesinin haberi yokken, bizzat Komisyon Başkanlığı olarak, Komisyon Başkanı olarak Sayıştaydan bu konunun soruşturulmasını, incelenmesini isteyen benim, hiçbir Komisyon üyesinin haberi yokken ben istedim. Kayıtlarda da vardır.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Biliyorum Başkanım, ben onu söyledim.

BAŞKAN – Hah.

Sonuçta, soruşturma, inceleme devam ederken Komisyon üyesi arkadaşlarımız, başta Turgay Bey olmak üzere zaman zaman bu konuda bizden bilgi istemişlerdir. Biz de dedik ki: “Şu anda soruşturma devam ediyor. Soruşturma sonuçlandığı zaman zaten raporları, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın tamamına vereceğiz.” Ama siz şu anda daha devam ederken bir şey istiyorsunuz. Yani burada arkadaşlarımız var...

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yok... Başkanım...

BAŞKAN – Hayır.

Arkadaşlar, haftaya görüşürüz, bakın haftaya TEDAŞ’ı göreceğiz.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Başkanım, burada verdiğiniz bilgi doğru değil. Komisyon, soruşturma bitti...

BAŞKAN – Arkadaşlar, şu anda TEDAŞ Genel Müdürlüğü ve Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı bu konuda soruşturma yapıyor. Şu anda sizin sorduğunuz zaman değil, belki şu anda bitti, onu da ben sıkıştırdım, “Bakın, biz toplantıyı yapacağız, toplantıyı erteledik, özellikle yetiştirin, bitirin.” diye bunu da sıkıştıran benim. Yani Bakan Bey’e de bunu özellikle hassaten de rica eden de benim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Çözüm bitmiştir, tekrar Bakanlığa gönderdiniz Başkanım.

BAŞKAN – Hayır, o iki farklı rapor olduğu zaman ortada veya raporlar arası farklılık olduğu zaman Komisyon kararıyla biz bunları üst merciye gönderiyoruz. Daha geçen hafta burada şeye göndermediniz mi –ben yoktum, Ahmet Bey vardı- Başbakanlık Teftişe göndermediniz mi?

TURGAY DEVELİ (Adana) – Hangi konuyu?

BAŞKAN – İller Bankasıyla ilgili olarak. Orada da soruşturma raporu vardı. Haftaya şey yapacağız. Yani sabırlı olun. Bu kadar madem bu konu geldi, bir hafta sonra zaten görüşeceğiz. Yani burada kayırma mayırma, ben kabul etmiyorum.

Buyurun Mehmet Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi, Komisyon Başkanının tutumu ve yönetimi...

BAŞKAN – Tabii... Tabii...

KAMER GENÇ (Tunceli) – ...bu konuyla ilgili sağlıklı değil.

BAŞKAN – Kamer Bey, size tazminat davası açacağımı ve kazanırsam da bu parayla yemek ısmarlayacağımı arkadaşlara söylüyorum.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sen istediğin yere dava aç, sana da bir sadaka veririm. Zaten Tayyip'e sadaka veriyorum, birtakım insanlara sadaka veriyorum.

BAŞKAN – Sadakayı sen mi vereceksin bana?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sana da bir sadaka veririm.

BAŞKAN – Al işte. Seni bir kere... Neyse, demeyeyim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Sorularına yanıt alamadım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Söyle, söyle...

BAŞKAN – Niye söyleyeyim canım. Ben sana dava açacağım. Söyleyip de şimdi, sana niye tazminat ödeyeceğim.

TURGAY DEVELİ (Adana) – Yakışmıyor.

(CHP milletvekilleri toplantı salonundan ayrıldılar)

BAŞKAN - Mehmet Bey, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve hazırun; benim, Genel Müdüre soracağım birkaç sorum var.

Bir; ÇAYKUR bir markadır, bunu kimse inkâr edemez. “ÇAYKUR” dediğin zaman akla peşin para geliyor. Şimdi, Sayın Genel Müdürüm ve anlatılana göre faiz, bir para ödeniyor kredilerde. Şimdi, bence bu faizin ödenmemesi için bayilerden avans alıp, mesela bir aylık satışlarını önceden alsanız ve bu güçle daha güçlü olursanız, piyasada daha iyi bir şekilde satış yaparsınız çünkü ben ticaretten geliyorum, 3 bin tane de çalışanımız var, bu işi bilen biriyim.

İki; çok bayiyle çalışmak değil, Türkiye’de ve dünyada distribütörlükler vardır. Olabilir, distribütörlük yapmıyorsa, yaptırmıyorsanız bayilerinizi azaltın, güçlü bayilerle çalışın.

Bölge olarak zaten Rize, biliyorsunuz, hepimizce malum, arazisi olmayan, taşlık ve devamlı yağmur yağan, fındık ve çayla geçimini sağlayan bir ilimiz. Bunu da hepimizin desteklemesi lazımdır, orada insanlarımız yaşıyordur, onları desteklemek elbette ki bizim için bir görevdir.

Benim diyeceklerim bunlardır, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Değerli üyeler, sabah başladığımız toplantıda, maalesef muhalefet milletvekilleri bilgiye, belgeye dayanmayan, bilgiden, belgeden yoksun soruları sordular ve şimdi de Komisyondan cevaplarını almadan, Genel Müdülden, yönetimden cevaplarını almadan, Sayıştaya sorduğu soruların cevaplarını almadan, her zaman yaptıkları gibi bugün de bu toplantıyı terk ettiler.

Esasen, tüm milletvekilleri olarak, biz KİT Komisyonu olarak KİT’leri denetleme mecburiyetimiz var, burada iktidar-muhalefet ayrımı yapılmaz ancak milletten aldığımız yetki bu. Bu yetkiye dayanarak kanunla biz burayı denetliyoruz ancak tabii, esas itibarıyla denetimde daha öne çıkması gereken Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer muhalefet partileri milletvekilleri, onlara daha çok söz veriyoruz, fırsat tanıyoruz ki soruları sorsunlar, cevabını alsınlar da ona göre bir sonuç ortaya çıksın.

Şimdi, bunlar kayıtlara geçsin diye ifade ediyorum, bizim burada tam kayıt tutuluyor. Şimdi, tabii birçok soru soruldu, bunların cevaplarını beklemeden bırakıp gittiler. İş ortada kalmıyor, bunlar kayıtlara geçiyor, Sayın Genel Müdür ve yönetim bunlara cevap verecek.

Uygun olan, burada bilgiye, belgeye sorular sorulacak. Sayıştayın raporları üzerinden bir çalışma yapılıyor, bu kadar emek sarf ediliyor ve maalesef, böyle her zaman yaptıkları gibi soruları sorup, çekip gidiyorlar ve denetim yaptırmadığımızı da ifade ediyorlar.

Bakın, diledikleri kadar söz verme imkânı tanıyoruz kendilerine. Esas itibarıyla biz bu söz vermeyi sınırlayabiliriz, dakika, belli bir konuşma süresi verebiliriz Mediste olduğu gibi fakat bunu da yapmıyoruz. Burada uzun bir süre konuşma imkânları veriliyor ve soruları sorsunlar, cevaplarını alsınlar, tatmin olsunlar, gidip dışarıda lüzumsuz, boş şeyler konuşmasınlar diye yapıyoruz bunu. Varsa bir yolsuzluk üzerine gidelim hep beraber.

Biz buraya geldiğimiz 2002 yılından beri bu kürsüde oturuyorum değerli arkadaşlar. Bizden önce burada denetim yapılamadı; uzun yıllar, üç yıl, beş yıl -Sayıştay biliyor- KİT komisyonları burada toplanamadı bile, koalisyon dönemlerinde denetimleri yapılamadı. Onun için o bankalar battı. Biz şimdi şu anda 2011'i görüşüyoruz, hemen 2012'ye geçiyoruz. Yani bizim 2002'ler, 2009'lar, 2005'ler kalmadı ama tüm milletvekilleri özverili bir şekilde çalışma yaparak bu raporları güncel hâle getirdik. İlk geldiğim yıl, beş yıllık, on yıllık raporlar odamdaydı, sığmıyordu hiçbir yere ama şimdi biz bunu azalttık. Yani bir problem var ise en geç bir yıl içerisinde el koyma imkânına sahibiz.

O bakımdan, KİT Komisyonu, kanun çerçevesinde üzerine düşeni yapıyor ve yapmaya devam edecek, yeter ki muhalefet milletvekilleri de kendi üzerlerine düşen görevi yapsınlar ve maalesef yapmıyorlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Musa Bey, önce size söz vereceğim. Arkadaşlarım her ne kadar ayrılışlar da bunun tutanaklara girmesin de, kayıtlara düşmesinde ihtiyaç hasıl oldu.

Sizin Sayıştay olarak denetimlerinizde yeterince hassas davranmadığınız, -en basit ifadeyle söylüyorum- buna benzer ifadeler vardı.

Denetimlerinizi nasıl yapıyorsunuz? Bu noktada, raporlara yansımayan birtakım hususlar olduğu iddiasında bulundu arkadaşlar.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sayıştayın denetime ilişkin hususları malumualiniz olduğu üzere 6085 sayılı Yasa'yla düzenlenmiş durumda. Yani denetim ekibi kuruluştan denetim yaptıktan sonra bu rapor aşamasında da Sayıştayın üyelerinden müteşekkil, malumlarınız olduğu üzere, Rapor Değerlendirme Kurulu var. Yani sadece denetçilerin yaptığı denetim ve tespitlerle yetinilmeyip ayrıca Sayıştayın süzgecinden geçtikten sonra rapor son şeklini alıyor. Dolayısıyla, bizim sadece denetçi olarak tespitlerimizle yetinmeyip bu tespitlerin ötesinde bir süzgeçten de geçtikten sonra huzurlarınıza geliyor Sayıştay raporu. Bu birinci husus.

İkinci husus, geçici işçiler konusu. Geçici işçilerle ilgili... Ben hasbelkader çeyrek asır Çalışma Bakanlığında müfettişlik yaptım; işçilerin zaman zaman şikâyetleri olurdu. Niye? “Bizi işe davet etmediler.” diye, “Geç davet ettiler.” diye. Biz de kuruluştan, bilhassa ÇAYKUR'dan, FİSKOBİRLİK'ten, benzeri kuruluşlardan neye göre davet ettiklerini sorardık. Bu mahallî basında ilan yoluyla olur, belediye hoparlöründen ilan yoluyla olur, cep telefonlarına -günümüzde olduğu gibi- mesaj yoluyla. Yani davet noktasında işverenin yükümlülüğü var. Bu birinci husus

İkinci husus ise, tabii, mevsim şartları çay kampanyasının başlatılmasını belirliyor. Burada yaş çay fabrikalara gelmezden evvel -ben müfettişliğim döneminde de yaptığım denetim itibarıyla arz ediyorum huzurlarınızda- fabrikaların belli bir bakım süreci olur, üretime hazırlanma süreci olur. Dolayısıyla, ÇAYKUR'un geçen sene 8.300 civarındaki geçici işçiyi işe davetiyle, bu sene 7.100 civarında geçici işçinin işe daveti söz konusu.

Burada grevle ilgili bir irtibat kurulmaya çalışılıyor. Geçmiş mesleğim itibarıyla da arz etmeye çalışıyorum, sendika grev kararı alabilir, işverenle uyuşmazlık içerisinde olabilir. Bu grev kararından sonra işverene iki yol kalıyor; bir, lokavt kararı almak, “Çalıştırmıyorum; siz çalışmıyorsanız ben de çalıştırmıyorum.” demek amiyane tabirle. İkinci husus ise lokavt kararı almaz, çalışmaya davet eder. Sendikanın davetine uyanlar da olabilir, işverenin davetine uyanlar da olabilir. Burada gördüğümüz kadarıyla, işçiler bir yönden fabrikada çalışıyor ve işçi iken, diğer yönden de kendisi veyahut aile fertleri itibarıyla aynı zamanda üretici konumdadır. Yani

yaş çayın tarlada bekletilmesi yahut kesildikten sonra fabrikaya verilmeden bekletilmesi, bir başka üründe olduğu gibi söz konusu değil, mümkün değil çünkü yaş çay yanıyor, belli bir süre sonra üretimin dışında kalıyor.

Dolayısıyla, işçilerin sendikanın grev kararına uymama noktasında, zannediyorum, hem üretici olmaları, kendilerinin bizzat çay üretilip fabrikalara satmaları hem de çalışan konumunda olmaları, kendileri veya aile fertlerinden birileri dolayısıyla... Tabii, biz o sendikanın yaptığı uygulamaya yasal çerçevede Sayıştay olarak herhangi bir diyeceğimiz olmaz.

BAŞKAN – Yani kadrolu işçiler mi sendikanın grev kararına uymayıp grevi kırmışlar, öyle mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın vekillerin ifadesinden ben şunu anladım Sayın Başkanım: “Kadroluların dışında ayrıca işe davet edilen mevsimlikler de uymadı ve grev akamete uğratıldı.” gibi bir iddia var. Sonuçta, işçiler çalıştığına göre, fabrikalar çalıştığına göre sendikanın grev kararına uyulmamış gözüküyor. Bu hususu takdirlerinize arz ediyorum.

Bir başka husus, “Bayilere yüzde 30 civarında kâr sağlandığı.” şeklinde. Şimdi, ÇAYKUR’un çay satışlarıyla ilgili 2012 yılının başında bu kota sistemine ilişkin bir düzenleme var, yönetim kurulu kararıyla alınmış. Burada yüzde 2,6’yla, yüzde 3,9 arasında değişen satış primleri var. Yani 6 tonla 20 ton arasında satarsanız –misal olarak arz ediyorum, sadece kısa bir misal- yüzde 2,6; 35 tonun üzerinde satarsanız da 3,9’a kadar çıkan kota primi var. Tabii, ayrıca bayilere tanıdığı bu primin dışında bir de “insert” dediğimiz, reklamlara ve marketlere ilişkin primleri var. Bu geneli itibarıyla bakıldığında 2010 yılında yüzde 8 gibi bir rakama baliğ oluyor yani kârlılık anlamında bayilerin. 2011 yılında ise yüzde 6,5 civarında seyrediyor.

Şimdi, tabii ÇAYKUR’un sattığı rakamla...

BAŞKAN – Yani yüzde 30 falan yok mu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ben onu arz edeceğim Sayın Başkanım.

Alt komisyon başkanımızın ifade ettiği gibi, eczacılıktaki ilacın fabrikadan çıkışıyla eczanede tüketiciye ulaşması arasındaki fark, bu noktadan bakılırsa belki yüzde 30 bulunur. Niye bulunur? Burada marketin kârı var, bayinin kârı var, ambalaja ilişkin birtakım masraflar var, nakliyeyle ilişkin masraflar var. Yani diyelim 9 liraya mal ettiği bir çayı ÇAYKUR sattığında, biz 13-14 liraya marketteki reyonda görüyoruz. Bunun tamamını kâr saymak mümkün değildir, bunu arz etmek isterim.

Bir de tabii, serbest piyasada bayiler marketlere, büyük satış noktalarına kâr marjını düşürerek yahut artırarak... Bunu yapmak da ellerinde, ÇAYKUR bunu belirlemiyor.

Nakliyeyle ilişkin bir iddia vardı. ÇAYKUR, İhale Kanunu gereği nakliyesiyle ilgili ihaleye çıkıyor. Çok değişik noktalardan yaş çayın fabrikalara sevki var, ayrıca kuru çayın bayilere, bölgelere dağıtımı var. Yani çayın maliyeti içerisindeki nakliye unsuru oldukça yüklü bir rakam teşkil ediyor.

Bir başka husus, kaçak çay konusu. “Bakılmıyor, edilmiyor, raporlarda göremedik.” denildiği için arz ediyorum. Şöyle ki: Kaçak çay, malum, gümrük mevzuatının ihlali anlamında. Bir başka madde deyip çay getirir veya miktarı az belirtip yüksek miktarlarda getirir. Bu Gümrük ve Ticaret Bakanlığının mevzuatına tabi ama ÇAYKUR da bunu sadece Gümrük Bakanlığının kontrolüne bırakmamış durumda. Bizim arkadaşlarımız ve ben de dâhil olmak üzere bölgelerde yaptığımız denetimlerde, bölge müdürlükleri buna ilişkin denetim ekipleri oluşturmuşlar, tespitlerini mahkemelere intikal ettiriyorlar, yakalanıp mahkemede süreci devam edenler var. Buna ilişkin bir takip sistemi var ÇAYKUR’un. Niye? Kendi sahasına dolaylı müdahale ediliyor ve haksız rekabete yol açılıyor.

Son arz edeceğim husus da bu Rizespor’la ilgili sponsorluk yahut oraya para aktarıldığı gibi iddia var.

Şimdi, malumunuz, Süper Lig yahut işte diğer liglerde kuruluşlar sponsorluk anlaşmaları yapıyorlar, işte formalara isimlerini yazdırıyorlar, spor kulübünün ismine ilave yaptırıyorlar. Bu çerçevede yönetim kurulunun aldığı bir karar var; ÇAYKUR’un Yönetim Kurulunun aldığı kararı da Bakan oluruyla, arkadaşlarımız, kuruluş yetkilileri hukuki statüye büründürmüşler. ÇAYKUR’la yapılan sponsorluk anlaşması gereği 2011 yılında 2,3 milyon TL, 2012 yılında da 4 milyon TL olmak üzere bir sponsorluk anlaşmasını kanuni çerçevede yapmış gözüküyorlar. Buna bizim Sayıştay olarak müdahalemiz söz konusu olamaz. Biz, yerindelik denetimi, malumualiniz, yapmıyoruz, yapamıyoruz. İşletme açısından bu reklamı kârlı görüyorlarsa, satışa katkı olarak düşünüyorlarsa, sonuçlarını görüyorlarsa, bu, kuruluşun kendi takdiridir.

Arz ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İmdat Bey, buyurun, sizinle ilgili sorulara cevap verin lütfen.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bayilere çok yüksek oranlarda kâr verildiği iddiası doğru değil, Sayın Musa Demirbaş da açıkladı. Daha müşahhas bir örnek vermek istiyorum: Mesela Rize turist çay, bizim amiral gemimiz sayılabilecek bir çaydır. Bunun tavsiye edilen fiyatı 13,41 liradır, bayiye verdiğimiz fiyat 12,42 liradır yani 12 lira 42 kuruş. Bayinin buradaki kâr içinde oynayabileceği marj yüzde 8’dir. Bu yüzde 8’in içinde bayinin markete, bakkala vereceği kâr da vardır. Yani bayi bunun tamamını kendisi almaz, alamaz; sattığı kişilere de bunun bir bölümünü aktarmak zorundadır. Ama marketlerde, bakkallarda çayın fiyatı bunun üzerinde olabiliyor yer yer. Ona da bizim müdahil olmamız mümkün değil, söz konusu değil yasa gereği, biz sadece bir fiyat tavsiye edebiliriz. Bizim tavsiye ettiğimiz fiyat 12,42’dir ama bu, 13 lira, 15 lira gibi fiyatlarla da yer yer satılabiliyor. Yani bu, toptancının, bayinin kârı değildir. Bunu bu şekilde izah etmek istiyorum.

26 milyon liralık bir faiz giderimiz var, doğru çünkü biz -sunuş konuşmasında da ifade ettiğim gibi- satışlarımızı on iki ayda yapıyoruz ama üretimimizi altı ayda gerçekleştiriyoruz. Tüm işletme masraflarımız yoğun bir şekilde altı ay içinde gerçekleşiyor. Bunun içinde müstahsile yaptığımız ödemeler de var. Dolayısıyla, aradaki finansman eksikliğini, sıkıntısını kredi kullanarak kapatıyoruz ve bu şekilde, daha sonra satışlarımızla beraber bu açığımızı, bu borçlarımızı da ödüyoruz, çarkımız bu şekilde dönüyor.

Şunu açıklıkla ifade etmek istiyorum: Sayın Başkanım, değerli üyeler; ÇAYKUR’un işletme faaliyetlerinden dolayı bir zararı söz konusu değildir. Yani sadece işletme dönemini ele alırsak ÇAYKUR zarar etmiyor ama işte, bahsettiğimiz, 3.500 işçiye verilen kadro -ki bunun bize maliyeti 80-85 milyon gibi bir rakam- ayrıca finansman sıkıntısından dolayı ödediğimiz faiz gibi konular bilançoda bir zararı ortaya çıkarıyor ama bunlar, dediğim gibi, işletme faaliyetleri döneminde ortaya çıkan zararlar değildir. Zaten ÇAYKUR bu işçilere kadro verilene kadar da bilançosunda zarar etmeyen, kâr eden bir kurumdur. Kaldı ki biz kârlılığı hedef alan... Yani kârlı olmak tabii ki bizim temel prensibimiz ama bundan önce de sosyal görevlerimiz var. Belirlenen taban fiyatın altında bizim çay almamız mümkün değil. Özel sektörle aynı piyasada yarışıyoruz. Özel sektör bizden çok daha ucuza çay alıyor ve aynı pazarda biz onlarla rekabet ediyoruz. Özellikle son üç senede bu şekilde bir maliyet dezavantajımız var, haksız rekabet var piyasada. Buna rağmen, ÇAYKUR bu sonuçları elde ediyor, yani çok zorlu çalışmalarla, çok güçlü çalışmalarla. Eğer biz de özel sektör fiyatlarından çay alsaydık, özel sektörün aldığı fiyatlardan, ortalama fiyatlardan çay alsaydık bilançomuzda 200-250 milyon lira kâr gözükürdü. Yani zarar etmemizin nedenlerini bu şekilde arz etmek istiyorum.

Bayilik sistemi, Sayın Mehmet Akyürek Bey’in ifade ettiği gibi, daha güçlendirilmeye çalışılıyor, yeniden yapılanmalara girdik, bu çalışmalarımız sürüyor, daha profesyonel yapılara doğru gidiyoruz. Tabii, çeşitli alternatifler düşünülebilir, teklif edilebilir. Ben kendi tekliflerimi de saygıyla karşılıyorum, tabii ki değerlendireceğiz.

Bayilerimizden avans alarak bizim finansman açığımızı kapatmamız mümkün değil. Dediğim gibi, on iki aylık bir süreci bu kapsıyor, uzun bir süreci kapsıyor. Yani kısa dönemli açıklarınızı kapatabilirsiniz...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Benim dediğim, mal alımlarında bayilerinizden para toplayabilirsiniz. Bütün firmalar bunu yapıyor. Örneğin bir TRAKYABİRLİK, bir FİSKOBİRLİK, birçok birlikler bunu yapıyor. Mal alım zamanı onlardan avans alabilirsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz öneriniz için.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Devam edeyim mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Tabii, buyurun, yani cevaplanmamış soru kalmasın.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Taklit çaylar konusunda, Mustafa Bey’in de dediği gibi, bizim taklit çayları ve kaçak çayları takip eden elemanlarımız var, öyle bir çalışmamız var. Tabii ki bunları yakalayıp tespit ettiğimiz zaman da ilgili mercilere intikal ettiriyoruz. Yani direkt bizim bir işlem yapma yetkimiz yasal olarak zaten yok ama ilgili mercilere intikal ettiriyoruz ve takip ediyoruz.

ÇAYKUR olarak tahsil edemediğimiz bir alacağımız yoktur. Dediğim gibi, bizim satışlarımız teminat mektubu karşılığı yapılmaktadır.

BAŞKAN – Herhâlde Kamer Bey’in kastettiği husus şeydi, bu, bir ticaret odası vesaire ortak şirket olarak kiraya verilmiş olan alacağın şeyi miydi? Takibi noktasında dava devam ediyor.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Yok, “Bayilerden alacağınız var mı?” diye sordu ayrıca Kamer Bey.

BAŞKAN – Evet, neyse, tamam.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Yani sadece 1 milyon 145 bin liralık bir tahsil edilemeyen alacak var, yani mahkeme safhasına intikal etmiş. Bu, istisnai bir durum, bunun dışında öyle bir sıkıntımız yok. O da yine teminatlar üzerinde yapılan birtakım sahtekârlıklardan kaynaklanmış olan bir olaydır, yani ÇAYKUR’ un dışında gelişmiş bir olaydır.

Maliyetlerin azaltılması konusunda biz her türlü çalışmayı yapıyoruz. Fabrikalarımızda otomasyonu artırıyoruz, daha az işçiyle üretim yapabilecek yatırımları gerçekleştiriyoruz. Geçen sene tüm fabrikalarımıza otomatik boşaltma makinelerini koyduk ki bu, her bir fabrikada 10-15 civarında işçi tasarrufu sağladı. Bu tür yatırımlarımız devam ediyor. İki yılda ÇAYKUR’ un işçi sayısı 2 bin adet azalmıştır. Yani buna rağmen de ÇAYKUR üretimine devam etmektedir. Yani bizler piyasa şartlarında maliyetlerimizi azaltacak, piyasada rekabet edebilecek olan her türlü çalışmayı yapmanın gayreti içindeyiz.

Ayrıca, kapasitemizi artırarak -ki ana statüde bir değişiklik gerçekleştirildi- gerekirse fason üretim yaptırarak veya fabrika kiralayarak bir sürgünü yirmi beş günde tamamlamak istiyoruz; çay tazeleyen, kartlaştırmadan, yirmi beş günde tamamlamak istiyoruz. Bu, maliyetlerimizi aşağı çekecek olan önemli bir konudur çünkü çay kartlaştıkça, sertleştikçe selüloz miktarı, çöp miktarı, lif miktarı artıyor; kaliteyi de olumsuz etkiliyor. Hem kaliteyi artıracak hem maliyetleri düşürecek bir tedbiri aldık ama bu sene uygulama şansımız olmadı, inşallah gelecek yıllarda uygulayabileceğiz.

Yine, nakliyeler Kamu İhale Yasası’ na göre yapılıyor, Mustafa Bey’ in de söylediği gibi.

İşçilerin erken işe alınmaları söz konusu değil. Nisan ayında çay bu sene de başlamıştır. Yine, Mustafa Bey’ in dediği gibi, hemen, işçi işe başlar başlamaz üretime geçemezsiniz. Yani fabrikaları üretime hazırlamanız gerekiyor. Onun için işçiyi üretime, fiilen üretime geçmeden bir miktar önce işe başlatmanız gerekiyor. Yasa da on beş gün önceden işçiye haber vermemiz yükümlülüğünü bize getirdiği için biz önceden bu bildirimleri yapıyoruz. Zannediyorum ayın 10’ unda yapmıştık işçilere iş davetini.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SÜLEYMAN PINARBAŞ – 8.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Evet, 8’ inde yapmıştık.

ÇAYKUR’ un, ÇAYKUR Rizespor’ la tabii bir illiyet bağı yok. ÇAYKUR Rizespor’ a reklam bütçemizden reklam kapsamında, bahsedildiği gibi, en son 4 milyon gibi bir para aktarılmıştır. Bu da yine, satışlarımızı artırmaya yönelik bir faaliyettir, bir karardır çünkü futbol çok izlenen, vatandaşın, büyük kitlelerin takip ettiği bir aktivite. Hem formlara ÇAYKUR’ un isimleri yazılıyor hem stadyuma yazılıyor. Dolayısıyla, ulusal medyada ve yerel medyada uzun zaman ÇAYKUR’ un reklamının yapılması sağlanıyor. Bizim açımızdan da faydalı bir olay olarak, reklam açısından etkili bir yol olarak gördüğümüz için bu reklam ilişkisi devam ediyor. Bu eskiden beri yapılıyor. Yani Sayın Başbakan Rizeli, daha evvel Sayın Mesut Yılmaz da Başbakanı, o da Rizeliydi ama onlardan önce de ÇAYKUR, Rizespor’ a bu şekilde reklam vermeye devam ediyordu. Yani bu başbakanlar döneminde ortaya çıkmış bir uygulama değil. Onu arz etmeye çalışıyorum.

Evet, sanıyorum, sorulan sorulara cevap vermiş oldum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, Mustafa Bey, öneriyle ilgili olarak talebiniz nedir?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyelim Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2- ÇAYKUR’ un, yaş çay yaprağı alımlarını planlamasında; kota, alım süresi ve diğer uygulamaların kaliteyi koruyucu ve artırıcı unsurlar olarak titizlikle takip edilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Yaş çay yaprağı alımlarının planlanmasında üreticilerden satın alınacak kota miktarlarının bütçede öngörülen miktarlar doğrultusunda belirlenmesine ve alımların daha kısa sürede tamamlanmasına yönelik kaliteyi koruyucu ve artırıcı tedbirlerin titizlikle takip edilmesine devam edilecektir.

Teşekkürümüz, yıllık yaş çay alım ve kota miktarını tahmini satış miktarına göre belirlemektedir. Kaliteli çay üretimi için yaş yaprak toplama periyodunun otuz gün civarında olması gerekmektedir.

Toplama periyodunun kısaltılması amacıyla 2012 yılında teşekkürümüz yaş çay işleme kapasitesi 300 ton/gün artırılmış olup, kapasite artırma çalışmalarımız bütçe imkânları doğrultusunda devam etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili olarak söz talebi yok.

Mustafa Bey, öneriyle ilgili talebiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyelim uygun görürseniz.

BAŞKAN – Evet, önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 3- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2008-2011 yıllarını kapsayan Eylem Planı kapsamına alınmış olan ve bölgedeki verimden düşen yaşlı çay plantasyonlarının yenilenmesinde önemli bir yer tutan, çaylık alanların rehabilitasyonu ile ilgili olarak yapılan çalışmaların diğer sorumlu kuruluşlarla iş birliği içinde, aksatılmadan sürdürülmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Bakanlığımızın 2008-2011 yıllarını kapsayan Eylem Planı kapsamına alınmış olan ve bölgedeki verimden düşen yaşlı çay plantasyonlarının yenilenmesinde önemli bir yer tutan, çaylık alanların rehabilitasyonu ile ilgili hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir. Bu kapsamda 2010 yılında 500 metrekaarelik model çay bahçeleri oluşturulmuştur. Bu bahçeler ileride yenilenecek ve çelik fidan temin edilecek çay bahçeleri için "örnek damızlık bahçe" olarak tesis edilmişlerdir.

Bu bahçelerin bakımı ve takibi teşekkülümüz tarafından yürütülmektedir. Ayrıca, ilgili Bakanlığımız bünyesindeki Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ve Tohumluk Tescil Sertifikasyon Müdürlüğüyle iş birliği içinde çalışmalar devam etmektedir.

Tespit edilen 6 adet verimli çay fidanlarının üretilip üreticilerimize dağıtılması için doku kültürü laboratuvarının kurulum çalışmaları devam etmektedir. Bu sene bitirmeyi planlıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, öneriyle ilgili olarak söz talebi yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 4) ÇAYKUR'un pazar payındaki daralmayı ortadan kaldırmak ve satışları artırmak için fiyat, ambalaj, yeni ürün geliştirme, tat ve koku eksikliği giderme gibi bünye içi tedbirlerin alınması; buna ilave olarak da kaçak çayla mücadele gibi bünye dışı tüm faktörler göz önünde bulundurularak gerekli önlemlerin alınması için ilgili kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Gerçi bunu görüştük ama cevabı alalım gene de.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Çay satışlarını artırmak, nihai tüketiciye ulaştırmak için bünyesel tedbirler paketi içinde yer alan fiyat, ambalaj, yeni ürün geliştirme, tat alışkanlığı ve aromalandırma gibi ürün konumlandırma ve firma bilinirliğinin yükseltilmesine yönelik çalışmaların yanında; başta kaçak çayla mücadele ile çay sektöründe yaşanan sert ve haksız rekabet koşullarının yol açtığı pazar payındaki daralmanın giderilmesi konusunda sektör içi ve sektör dışı işletmelerle teşekkül olarak iş birliği yapılmaktadır.

Ayrıca, çay sektörü ile ilgili fayda sağlayacak gelişmelerin hayata geçirilmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşları nezdinde de girişimde bulunularak önlemler alınmaktadır.

BAŞKAN – Evet, öneriyi zaten benzer ifadelerle daha önceki bölümlerde de konuştuk, kaçak çayla mücadele noktasında.

Öneriyle ilgili olarak söz talebi yok.

İzlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 5- Sayıştay raporun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevabı alalım.

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Önerinin izlenmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geneli olarak da zaten 1'inci maddede kurumun hemen hemen her şeyini konuştuk, arkadaşlarımızın bu anlamda söz talebi de yok.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 Yılına İlişkin Bilanço ve Netice Hesaplarına Ait Alt Komisyon Raporu' nun sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 yılı bilançosu ve 74 milyon 556 bin 894,38 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Değerli üyeler, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2011 Yılına İlişkin Bilanço ve Netice Hesaplarına Ait Alt Komisyon Raporu' nun sonuç bölümünü ibranıza sunuyorum: İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Evet, İmdat Bey, eklemek istediğiniz bir husus var mı?

ÇAYKUR GENEL MÜDÜRÜ İMDAT SÜTLÜOĞLU – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün 2011 yılı bilanço ve netice hesaplarını görüşmek üzere toplanacağız. Bu sebeple de toplantıya 14.15' e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.16

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 14.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Şenol GÜRŞAN (Kırklareli)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elâzığ)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyeler, çalışmalarımıza **Gayrimenkul Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri** ile devam ediyoruz.

Bildiğiniz gibi, kısaca “TEKEL” olarak bilinen ve 1933 yılında İnhisarlar İdaresi olarak görev yapmaya başlayan bu kuruluşumuz tütün ve sigara, alkol ve alkollü içkiler ile bunların üretim ve satış işlerini uzun yıllar ülkemizde tekel konumunda yürütmüştür. 2001 yılında özelleştirme kapsam ve programına alınmış olan TEKEL’in bağlı ortaklıklarından alkollü içkiler bölümü 2004 yılında, sigarayla ilgili varlıklar da, bildiğiniz gibi, 2008 yılında özelleştirilmiş bulunmaktadır. “TEKEL” adı ve logosu da sigara kısmıyla birlikte özelleştirildiğinden, kuruluş Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü kısa adıyla faaliyetlerini sürdürmüş ve en son ticaret unvanı ve faaliyet konusunda yapılan değişikliklerle kuruluşun adı Gayrimenkul AŞ olmuştur.

Şimdi, ilk sözü Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere Gayrimenkul AŞ Genel Müdür Vekiline vereceğim. Öncesinde toplantımıza katılan kurum yetkilileriyle diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum ve sırasıyla söz veriyorum.

Buyurun.

(Toplantıya katılan kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri kendilerini tanıttılar)

Evet, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Genel Müdür, kısa bir sunuş için size söz veriyorum.

Buyurun.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Sayın Başkanım, yüce Komisyonun sayın üyeleri, sayın milletvekilleri, güzide kurumlarımızın değerli temsilcileri; sözlerime, sizi ve yüce Komisyonu şahsım ve çalışma arkadaşlarım adına en derin saygılarımla selamlayarak başlıyorum.

Yüce Komisyonda kuruluşumuzun 2011 yılı hesaplarının incelenmesi maksadıyla bugün yapılacak olan oturum, TEKEL’in katma bütçeli bir devlet müessesesi yapısından kamu iktisadi teşebbüsü hâline dönüştürülmesini izleyen 28’inci özelleştirme kapsam ve programına alınışının 10’uncu faaliyet yılının hesabını egemenliğin kayıtsız şartsız sahibi olan yüce milletimizin temsilcileri huzurunda verecek olması itibarıyla büyük önem taşımaktadır. Burada yapılacak olan müzakerelerde belirtilecek görüşler ve yapılacak eleştiriler, görevimizin ifası sırasında bize ışık tutacak cesaret ve azmimizi güçlendirecektir.

Görüşlere geçmeden önce yüce Komisyona kuruluşumuz hakkında kısa ve öz bilgiler arz etmek istiyorum.

TEKEL’in temellerinin atıldığı tarih olarak tütünlerin tekel şeklinde idaresine başlanılmasını esas alan mali ıslahat tarihi olan 17 Temmuz 1862 kabul edilmektedir. Tarihsel süreçte tütün, tütün mamulleri, ispirto ve ispirtolu...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, tarihî süreçleri artık hep beraber geçtik, kısa bir... Beş dakikayı geçmesin sunumunuz.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Tamam efendim. Zaten Sayın Başkanım, siz genel bir toparlama yaptınız. Ben, bugün itibarıyla gelenen noktayı isterseniz değerlendireyim.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 03/02/2012 tarihli ve (135) sayılı olurlarıyla kuruluşumuzun ticaret unvanı ve faaliyet konuları yeniden belirlenmiş ve şirket ana sözleşmesinin tadili uygun görülmüştür. Kuruluşumuzun ana sözleşmesinin yeni hâliyle tescili için İstanbul Ticaret Sicili Memurluğuna müracaat edilmiş olup kuruluşumuzun Gayrimenkul Anonim Şirketi olarak belirlenen yeni ticaret unvanını da içeren şirket ana sözleşmesi 13/02/2012 tarihinde tescil ettirilmiştir. Kuruluşumuzun merkez ve taşra teşkilatında 1 Haziran 2013 tarihi itibarıyla 166’sı kadrolu ve sözleşmeli personel, 167’si işçi olmak üzere toplam 333 personel istihdam edilmektedir. Ancak, bu toplam sayıdan istihdam fazlası ve nakle tabi personel olarak bildirilen ve başka kamu kurum ve kuruluşlarına nakil yolunda

işlemleri sürdürülen ve bir müddet sonra da kuruluşumuzdan ayrılacak 16 personel düşülmek suretiyle hâlihazırda net personel sayısı 317 olmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; sizlere kuruluşumuz hakkında bazı bilgileri kısaca arz etmeye çalıştım. Sayın Komisyona takdim edilmiş bulunan dosya içeriğinde geniş bilgiler bulunduğundan detaylara girmemeye özen gösterdim.

Sözlerimi bitirirken, yüce Komisyonda yapılacak görüşmelerin bizler için son derece yararlı, kuruluşumuz için hayırlı olacağına, çalışmalarımızda bize ışık tutarak güç vereceğine olan inancımızı tekrar ifade eder, şahsınızda Komisyonun değerli üyelerine en derin saygılarımı arz ederim.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli üyeler, şimdi, önceki yıllara ait öneriler var. Bu önerilerden başlıyoruz.

2008 yılından kalan bir öneri bulunmaktadır. Bu öneri aynı zamanda 2011 yılının 3 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Öneri- TEKEK Ankara Başmüdürlük İdare, Ambar ve Genel Müdürlük Binası İnşaatıyla ilgili olarak;

-Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından hazırlanan 08/06/2007 tarih, 29/07-13 sayılı inceleme raporunda belirtilen hususlar da dikkate alınarak kesin hesabın bir an önce tamamlanması, TBMM KİT Komisyonunun 24/06/2009 tarihli toplantısında alınan karar gereği kesin hesap heyeti oluşturulmasında ihtiyaç duyulan personelin Bayındırlık ve İskân Bakanlığından ivedilikle talep edilmesi,

-Başbakanlık Teftiş Kurulu raporunda tespit edilen fazla ödemenin yüklenici firma ile sorumlu kurum personelinden tahsil edilmesi amacıyla İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesinde açılmış olan (2009/245) esas sayılı davanın titizlikle takip edilmesi,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, güncel, son durum nedir, o konuda bize bilgi...

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Malumunuz olduğu üzere, konu yargıya intikal etmişti. Yargı sonucunda 18/02/2013 tarihli bilirkişi raporunda ve ekinde 27 sayfa kesin hesap düzenleme ve inceleme kriterleri 20/03/2013 tarihinde kuruluşumuza tebliğ edilmiş, bahse konu bilirkişi raporunda yüklenici iş ortaklığının ikinci kısım inşaatla ilgili olarak KDV dâhil 4 milyon 383 bin 320 TL alacaklı olduğu, diğer bir deyişle kesin hesap sonucunda yükleniciye KDV dâhil 4 milyon 383 bin 320 TL'nin ödenmesi gerektiği belirtilmiştir. Bunun üzerine, esas itibarıyla, bu davaya esas teşkil eden, mesnet teşkil eden Başbakanlık Teftiş Kurulu raporu olduğu için biz Başbakanlık Teftiş Kuruluna bir görüş için müracaatta bulunduk. Başbakanlık Teftiş Kurulu bize görüşünü sundu. Bu görüş itibarıyla biz bilirkişi raporuna itirazda bulunduk. Hâlen, mahkeme 04/07/2003 tarihine atıl bırakılmıştır, mahkemesi devam ediyor efendim.

BAŞKAN – Değerli üyeler, 2008'deki bu 3 no.lu kalan öneriyi 2008'den çıkıyoruz, 2011'de izlemeye alınmasını oylarınıza sunuyorum...

2010 yılından kalan bir öneri bulunmaktadır. Bu öneri aynı zamanda 2011 yılının 2 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Öneri- Kuruluşa ait iştiraklerden;

- Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi Limitet Şirketi Yönetim Kurulunda, özelleştirme sürecini sağlıklı ve olumlu bir şekilde izleyip sonuçlandıracak yapılanmanın sağlanması ve özelleştirme çalışmalarının biran önce sonuçlandırılması,

- J.T.I Central Asia Kazakistan Şirketinin zararının ve kaynak kaybının artarak devam edeceği kesinlik kazandığından, Kuruluşa ait hisselerin daha fazla gecikmeden satılması için Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca başlatılan çalışmaların biran önce sonuçlandırılması,

- REYTEK ortaklığının Kuruluş açısından işlevinin kalmadığı da dikkate alınarak Şirketteki iştirak payının biran önce elden çıkarılması için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı nezdinde yapılan girişimlerin sürdürülmesi,

-1999 yılından bu yana faaliyetleri durmuş ve tasfiye aşamasında bulunan Azer-TEKEK Sigara ve İçki Üretim ve Pazarlama Müşterek Müessesesine konulan sermaye tutarının tasfiye edilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığının da uygun görüşüyle üzerinde mutabakat oluşturulan yasal düzenleme ile ilgili çalışmaların sonuçlandırılması için sürdürülen girişimlere devam edilmesi.

BAŞKAN – Bunun da son durumunu alalım Sayın Genel Müdür.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Sayın Başkanım, Kıbrıs ve Kıbrıs Sigara Fabrikasıyla ilgili özelleştirme çalışmaları devam ediyor Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından.

Diğer taraftan, Kazakistan şirketinin tasfiye süreci de devam ediyor. Bizim orada yüzde 20 şeklinde bir ortaklığımız var, yüzde 80 hâkim ortak pozisyonunda olan Kazak şirketi. Bunlar bir tasfiye kararı aldılar ve tasfiye işlemleri devam ediyor.

Diğer taraftan, REYTEK'in özelleştirme çalışmaları da yine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından devam ediyor. Yakın bir zamanda, yakın bir gelecekte özelleştirme sonuçlanacaktır, öyle ümit ediyoruz.

Diğer taraftan da, Azer-TEKEL İçki Üretim Pazarlama Müşterek Müessesesinin Azerbaycan'dan alacağına ilişkin olarak, TEKEL'in alacağına ilişkin olarak kanun taslağı hazırlandı, bu metin olarak hazinenin uygun görüşü de alındı, herhâlde sonuçlanma aşamasında, sonuçlandığı zaman bu sorun da ortadan kalkmış olacak.

BAŞKAN – Değerli üyeler, 2010 yılından kalan bu öneriyi de 2010'dan çıkarıyoruz, 2011'de gündemde bırakıyoruz.

Bunu da oylarınıza sunuyorum, lütfen kabul edenler işaret buyursun: Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2011 yılına ait önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2011 yılına ait kuruluşa ait 4 adet öneri bulunmaktadır. 2 ve 3 no.lu öneriler hakkında biraz evvel karar vermiştik ve gündemde bırakmıştık ikisini. Şimdi, **2011 yılının 1 no.lu önerisini** okutuyorum:

Öneri 1- Ana Sözleşmesinde değişikliğe gidilerek faaliyet alanı değiştirilen şirketin önceki kuruluş amacına ilişkin hiçbir faaliyetinin kalmadığı da dikkate alınarak verilen yeni görevlere uygun gerekli idari yapılanmasının bir an önce sağlanması.

BAŞKAN – Evet, buyurun cevaplayın.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Efendim, bu yeni yapılanmaya ilişkin olarak Genel Müdürlüğümüz çalışmalarını sürdürüyor. Bu anlamda, bu görev mahiyetine uygun olarak yaklaşık 17 personel görevine başladı, teknik personel. İşte bunların içerisinde “mimar, mühendis, tapu kadastro mühendisi, teknikeri, harita mühendisi” gibi unvanlara sahip 17 tane personelin istihdamı sağlandı. Ankara'da bunlar görevlerine başladılar. Buna uygun olarak da koordineli çalışmayı temin etmek maksadıyla da TEKEL'in bununla ilgili görev alanlarına sahip olan İnşaat ve Tesisler Daire Başkanlığı ve bir genel müdür yardımcısı, bağlı genel müdür yardımcısı, beraberinde, Ankara'da on beş gün içerisinde görevlerine başlayacaklar ve böylece Gayrimenkul AŞ bu yeni yapılanmayla birlikte daha ufak, daha daraltılmış bir yapıyla -önümüzdeki günlerde yine bir yapılanma öngörüyoruz- daha az sayıda, optimum, uygun sayıda bir personelle görevine devam edecek.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşımız... Yok.

Bu önerinin çalışması devam ediyor, bunu da gündemde bırakıyoruz.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2 ve 3 hakkında karar vermiştik.

Şimdi, 4 no.lu öneriyi okutuyorum, 2011'in 4'ü.

Öneri 4- Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap alalım.

Buyurun.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Diğer ilgili bölümlerde yer alan öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine azami önem ve dikkat gösterilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Gündemde kalmasını, izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Edilmiştir.

Şimdi, genel i üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün **2011 yılına ilişkin** bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – **Sonuç** - Gayrimenkul Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 19/04/2012 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2011 yılı bilançosu ve 316 milyon 986 bin 715, 84 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarına ait alt komisyon raporunun sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Son söz olarak size veriyorum.

GAYRİMENKUL AŞ GENEL MÜDÜRÜ KASIM DEMİREL – Efendim, yüce Meclisimizin değerli temsilcilerine ve kurumların değerli üyelerine teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, böylelikle Gayrimenkul AŞ Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Değerli üyeler, Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ Genel Müdürlüğü ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 2011 yılına ait faaliyetlerinin denetim görüşmelerini yapmak için 6 Haziran 2013 Perşembe günü saat 10.30' da toplanmak üzere Komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 14.33